

เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ
อนุกรรมการสภามหาวิทยาลัย ศิลปะ วัฒนธรรม
ครั้งที่ 3

(ร่าง)

**แผนพัฒนาสถิติ
สาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม
พ.ศ. 2556 – 2558**

ฉบับปรับปรุงจากการประชุมเชิงปฏิบัติการคณะอนุกรรมการฯ
ครั้งที่ 1 และ 2 และ ครั้งที่ 2-4 (กลุ่มย่อย)

จัดทำโดย

คณะอนุกรรมการสภามหาวิทยาลัย ศิลปะ วัฒนธรรม

(ธันวาคม 2555)

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาของแผนพัฒนาสถิติรายสาขา	
1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาสถิติรายสาขา	
1.3 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถิติรายสาขา	
1.4 ขอบเขตของสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	
บทที่ 2 สถานการณ์ แนวโน้ม นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	10
2.1 สถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	
2.2 นโยบาย แผนและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	
บทที่ 3 ผังสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	32
3.1 แนวคิดในการจัดโครงสร้างสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	
3.2 ผังสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	
บทที่ 4 สถานการณ์และแนวทางการพัฒนาสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	58
4.1 สถานการณ์และแนวทางการพัฒนาการผลิตสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	
4.2 สถานการณ์และแนวทางการพัฒนาความพร้อมของหน่วยสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	
4.3 แผนปฏิบัติการพัฒนาสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม พ.ศ. 2556 – 2558	

ภาคผนวก

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาของแผนพัฒนาสถิติรายสาขา

ประเทศไทยเริ่มมีการดำเนินงานเกี่ยวกับสถิติของประเทศมาประมาณ 100 ปี โดยมีสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการผลิตสถิติซึ่งส่วนใหญ่เป็นสถิติจากการสำรวจ นอกจากนั้นยังมีหน่วยงานภาครัฐจำนวนมากที่ผลิตสถิติจากระบบการรายงานและงานทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับการกิจและการดำเนินงานของหน่วยงาน แม้ว่าการผลิตสถิติภายใต้ระบบดังกล่าวได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ก็เป็นการพัฒนาภายใต้ข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ ฯลฯ ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำด้านมาตรฐานและคุณภาพของงานด้านสถิติ และในบางกรณีก็มีความซ้ำซ้อนและสิ้นเปลือง สำนักงานสถิติแห่งชาติจึงได้จัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558 ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2553 นับเป็นแผนแม่บทระบบสถิติฉบับแรกของประเทศ มีเป้าหมายที่จะพัฒนาระบบสถิติของประเทศไทยให้เข้มแข็งและก้าวหน้าอย่างเป็นระบบเพื่อให้สถิติเป็นฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทระบบสถิติฯ คือ

- การบริหารจัดการระบบสถิติอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีเครื่องมือที่สำคัญคือแผนพัฒนาสถิติสาขาต่างๆ (แผนพัฒนาสถิติรายสาขา)
- การพัฒนาสถิติให้มีมาตรฐาน โดยมีเครื่องมือสำคัญคือแนวทางการปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลิตสถิติและการประเมินคุณภาพสถิติ
- การให้บริการสถิติอย่างทั่วถึง โดยมีเครื่องมือสำคัญคือระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนสถิติระหว่างหน่วยงานต่างๆ

กลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ คือคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน (ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 และคณะอนุกรรมการสถิติสาขาต่างๆ รวม 21 คณะ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในฐานะประธานคณะกรรมการฯ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 ตามมติของคณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งที่ 1/2555 เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2555

คณะอนุกรรมการสถิติรายสาขามีภารกิจในการยกร่างแผนพัฒนาสถิติรายสาขาและกำกับการดำเนินงานพัฒนาสถิติรายสาขาให้เป็นไปตามแผนฯ รายงานความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานสถิติรายสาขาประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการฯ

คณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา 21 คณะ ประกอบด้วย

คณะอนุกรรมการสถิติด้านสังคม:

- 1) ประชากรศาสตร์ ประชากรและเคหะ
- 2) แรงงาน
- 3) การศึกษา
- 4) ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม
- 5) สุขภาพ
- 6) สถิติการสังคม
- 7) หญิงและชาย
- 8) รายได้และรายจ่ายของครัวเรือน
- 9) ยุติธรรม ความมั่นคง การเมืองและการปกครอง

คณะอนุกรรมการสถิติด้านเศรษฐกิจ

- 10) บัญชีประชาชาติ
- 11) เกษตร และประมง
- 12) อุตสาหกรรม
- 13) พลังงาน
- 14) การค้า และราคา
- 15) ขนส่ง และโลจิสติกส์
- 16) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 17) การท่องเที่ยวและการกีฬา
- 18) การเงิน การธนาคาร และการประกันภัย
- 19) การคลัง
- 20) วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิทธิบัตร

คณะอนุกรรมการสถิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 21) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาสถิติรายสาขา

แผนพัฒนาสถิติรายสาขา คือเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการเพื่อให้

- ประเทศมีข้อมูลสถิติที่สำคัญจำเป็นต่อการวิเคราะห์สถานการณ์แนวโน้ม เพื่อวางแผนและประเมินผลการพัฒนาในแต่ละสาขา
- หน่วยสถิติต่าง ๆ และบุคลากรมีสมรรถนะเพิ่มขึ้นด้านการจัดข้อมูลและการจัดทำสถิติ
- ประชาชนเข้าใจและเข้าถึงสถิติสาขาต่าง ๆ ได้สะดวกรวดเร็ว

แผนพัฒนาสถิติรายสาขามีองค์ประกอบสำคัญคือ “ผังสถิติทางการ” ที่กำหนดรายการสถิติที่สำคัญ จำเป็นต่อการวางแผนและติดตามผลการพัฒนาระดับประเทศและสาขา พร้อมทั้งกำหนดหน่วยสถิติที่รับผิดชอบผลิตและพัฒนาสถิติดังกล่าว กำหนดยุทธศาสตร์หรือแนวทางการพัฒนาการผลิต การเผยแพร่ และการใช้ประโยชน์สถิติ รวมทั้งวิเคราะห์ข้อจำกัดและแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของหน่วยงานสถิติต่างๆ การสนับสนุนทรัพยากรและการสนับสนุนด้านอื่นๆ ที่จำเป็น

แผนพัฒนาสถิติรายสาขามีกรอบระยะเวลา 3 ปี และใช้เป็นกรอบการรายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีของคณะกรรมการสถิติสาขาต่างๆ ต่อคณะกรรมการจัดระบบสถิติฯ 3 ด้าน

1.3 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถิติรายสาขา

การจัดทำแผนพัฒนาสถิติรายสาขา ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญดังนี้

1) ศึกษา นิยาม ขอบเขต และความสำคัญของสถิติสาขานั้นๆ จากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การให้คำนิยามที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาแนวทางการจัดจำแนกข้อมูลของสำนักงานสถิติประเทศต่างๆ และองค์การระหว่างประเทศ เช่น สหประชาชาติ ธนาคารโลก มาตรฐานการจัดจำแนกประเภทของสหประชาชาติ (UNACC, Administrative Committee on Coordination Programme Classification) เพื่อนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

2) ศึกษาตัวอย่างโครงสร้างและการจัดหมวดหมู่รายการสถิติแต่ละสาขา ตลอดจนรายการสถิติจากประเทศต่างๆ เพื่อนำแนวคิดที่เหมาะสมมากำหนดโครงสร้างหมวดหมู่สถิติรายสาขาของประเทศไทย

3) ศึกษาด้านอุปสงค์ ได้แก่ การศึกษาสถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนาสาขา นโยบายและยุทธศาสตร์ระดับประเทศและระดับสาขาที่เกี่ยวข้อง อาทิ รัฐธรรมนูญ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนบริหารราชการแผ่นดิน แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการระดับกระทรวง เป้าหมายและตัวชี้วัดระดับสากล และประเทศ เพื่อให้ทราบความต้องการสถิติที่สำคัญ

4) ศึกษาด้านอุปทาน ได้แก่ การศึกษารายการข้อมูลสถิติเกี่ยวกับสาขานั้นๆ ที่มีการจัดทำในปัจจุบัน โดยสืบค้นจากแหล่งต่างๆ อาทิ ระบบฐานข้อมูลของหน่วยงาน รายงานสถิติประจำปีของหน่วยงาน รายงานสถิติประจำปีของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และเว็บไซต์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5) คัดเลือกรายการสถิติที่มีความสำคัญจำเป็นต่อการกำหนดนโยบายและติดตามความก้าวหน้าของสถานการณ์การพัฒนาให้เป็น “สถิติทางการ” และจัดหมวดหมู่ตามโครงสร้างที่กำหนด

6) จัดทำ “ผังสถิติทางการ” ซึ่งแสดงหมวดหมู่ และรายการสถิติทางการ ความถี่ในการเผยแพร่ และหน่วยงานรับผิดชอบ ทั้งนี้สถิติทางการบางรายการอาจจะยังไม่มีการผลิต หรือขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน หรือมีหลายหน่วยงานที่ผลิตกันอย่างซ้ำซ้อน ซึ่งคณะกรรมการฯ จะมีการพิจารณา กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบให้ชัดเจน

7) วิเคราะห์สถานการณ์การผลิต ระบบการบริหารจัดการและเผยแพร่สถิติ และจัดทำยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนาสถิติรายสาขา

1.4 ขอบเขตของสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

1.4.1 ศาสนา

1) ความหมายของศาสนา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2552 ได้ให้นิยามคำว่า "ศาสนา" หมายถึง "ลัทธิความเชื่อของมนุษย์อันมีหลักคือแสดงกำเนิด และความสิ้นสุดของโลก เป็นต้น อันเป็นไปในฝ่ายปรมาตม์ประการหนึ่ง แสดงหลักกรรมเกี่ยวกับบุญบาป อันเป็นไปในฝ่ายศีลธรรมประการหนึ่ง พร้อมทั้งลัทธิพิธีที่กระทำตามความเห็นหรือตามคำสั่งสอนในความเชื่อนั้นๆ"

ศาสนาในประเทศไทยที่รัฐบาลให้ความอุปถัมภ์ มีทั้งหมด 5 ศาสนา ได้แก่ ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และศาสนาซิกข์ การส่งเสริมทำนุบำรุงศาสนา และสนับสนุนให้คนในสังคมปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ ในที่นี้ครอบคลุมบุคลากรทางศาสนา ศาสนสถาน ศาสนิกชน การสนับสนุนสถาบันทางศาสนา และการปฏิบัติศาสนกิจของประชาชน ดังขอบเขตต่อไปนี้

(1) บุคลากรทางศาสนา จำแนกตามศาสนา ประกอบด้วย

- บุคลากรทางศาสนาพุทธ ประกอบด้วยนักบวช และผู้สอนศาสนา
 - พระภิกษุ หมายถึง ผู้ที่ได้รับการบรรพชาอุปสมบทจากพระอุปัชฌาย์ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ และรักษาศีล 227 ข้อ
 - สามเณร หมายถึง ผู้ดำรงเพศอย่างพระภิกษุ แต่สมานานศีล 10
 - พระสมณศักดิ์ หมายถึง พระสงฆ์ที่ได้รับการพระราชทานยศ หรือบรรดาศักดิ์ พระสมณศักดิ์ชั้น ได้แก่ สมเด็จพระสังฆราช สมเด็จพระราชาคณะชั้นสุพรรณบัฏ พระราชาคณะ พระครูสัญญาบัตร
 - พระสังฆาธิการ หมายถึง พระภิกษุผู้ดำรงตำแหน่งปกครองดูแลคณะสงฆ์ตามลำดับชั้น
 - พระธรรมทูต หมายถึง พระภิกษุผู้ทำหน้าที่ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
 - พระนักเผยแผ่ หมายถึง พระภิกษุผู้แตกฉานในธรรมะ เข้าใจและสามารถเผยแผ่ธรรมได้เป็นอย่างดี
 - พระนักเทศน์¹ ต้องผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรของมหาเถรสมาคมแต่งตั้ง มี 2 ประเภท คือ 1) พระนักเทศน์แม่แบบ หมายถึง พระนักเทศน์ที่ผ่านการอบรมจากคณะกรรมการฝึกอบรมพระนักเทศน์ที่มหาเถรสมาคมแต่งตั้ง เพื่อไปจัดอบรมพระนักเทศน์ประจำจังหวัด 2) พระนักเทศน์ประจำจังหวัด หมายถึง พระนักเทศน์ที่ผ่านการอบรมปฏิบัติหน้าที่เทศน์ภายในจังหวัดที่สังกัด
- บุคลากรในศาสนาอิสลาม ตามระเบียบกรมการศาสนาว่าด้วยศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด พ.ศ. 2551 ประกอบด้วย

¹ วิชาพระพุทธศาสนา ม.6. หน่วยที่ 9 หน้าที่ชาวพุทธและศาสนพิธี.

- “อิหม่าม” หมายความว่า ผู้นำศาสนาอิสลามประจำมัสยิด²
- “คอเต็บ” หมายความว่า ผู้แสดงธรรมประจำมัสยิด
- “บิหลั่น” หมายความว่า ผู้ประกาศเชิญชวนให้มุสลิมปฏิบัติศาสนกิจตามเวลา
- บุคลากรทางศาสนาคริสต์ คือ บาทหลวง นักบวช
- บุคลากรทางศาสนาพราหมณ์-ฮินดู คือ พราหมณ์ นักบวช
- บุคลากรทางศาสนาซิกข์³ เรียกว่า “กรันธี” (Granthi) หรือศาสนาจารย์ เป็นผู้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาประจำวัน ส่วนผู้ที่นำสวดภาวนาเป็นทำนองเพลงจะมียุตินามว่า “ราจี” (Ragi) หรือสังคีตจารย์

(2) ศาสนสถาน

- พุทธศาสนสถาน คือ วัด⁴ ได้แก่ พระอารามหลวง คือ วัดที่พระเจ้าแผ่นดินทรงสร้างหรือทรงพระกรุณาโปรดให้เข้าจำนวนในบัญชี อารามราษฎร์ คือ วัดซึ่งได้พระราชทานวิสุงคามสีมา แต่มิได้เข้าบัญชีว่าเป็นวัดหลวง และสำนักสงฆ์ คือ วัดซึ่งยังมิได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา
- ศาสนสถานอิสลาม คือ มัสยิด⁵ เป็นสถานที่ซึ่งมุสลิมใช้ประกอบศาสนกิจ โดยจะต้องมีการละหมาดวันศุกร์เป็นปกติ และเป็นสถานที่สอนศาสนาอิสลาม
- คริสต์ศาสนสถาน คือ โบสถ์คริสต์⁶
- ศาสนสถานพราหมณ์-ฮินดู คือ เทวสถาน หรือโบสถ์พราหมณ์
- ศาสนสถานซิกข์ คือ วัดซิกข์

(3) ศาสนิกชน⁷ คือ ปวงชนที่ให้การยอมรับนับถือในคำสั่งสอนศาสนานั้นๆ ปกติมี 2 กลุ่ม คือ นักบวชและผู้ครองเรือน หรือบางศาสนาแม้จะไม่มีนักบวช แต่มีผู้ทำหน้าที่ฝึกอบรมสั่งสอนศาสนิกชน

(4) ศาสนกิจ ความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2552 หมายถึง งานทางศาสนาที่ภิกษุสามเณร เป็นต้น ปฏิบัติ เช่น การทำวัตรสวดมนต์และการเผยแพร่ศาสนาเป็นศาสนกิจของสงฆ์

² พรบ.การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 ผู้นำทางศาสนาอิสลาม คือ อิหม่าม ไม่รวมถึงคอเต็บ บิหลั่น

³ http://www.dra.go.th/ewtadmin/ewt/dra_buddha/main.php?filename=singh_6

⁴ พระราชบัญญัติลักษณะปกครองคณะสงฆ์ ร.ศ.121 มาตรา 5 วัด กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้เป็น 3 อย่าง

⁵ ตามระเบียบกรมการศาสนาว่าด้วยศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด พ.ศ. 2551

⁶ Wikipedia.org/wiki/ศาสนสถาน

⁷ ศาสนาในประเทศไทย. http://www.thaiwisdom.org/p_religion/g_re/index_g_re.htm.

1.4.2 ศิลปะ วัฒนธรรม

1) ความหมายของศิลปะ

ศิลปะ หรือ ศิลป์⁸ (สันสกฤต: ศิลป) หมายถึง การกระทำหรือขั้นตอนของการสร้างชิ้นงานโดยมนุษย์ ส่วนใหญ่แล้วจะมีความหมายเกี่ยวกับการสร้างสรรค์สุนทรียภาพ หรือการสร้างอารมณ์ต่าง ๆ ศิลปะอาจรวมไปถึงงานในรูปแบบต่างๆ เช่น งานเขียน บทกวี การเต้นรำ การแสดง ดนตรี งานประติมากรรม⁹ ภาพวาด-ภาพเขียน การจักสาน หรือ อื่นๆ อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่แล้วศิลปะจะหมายถึงงานทางทัศนศิลป์ เช่น ภาพวาด-ภาพเขียน งานประติมากรรม งานแกะสลัก

ศิลปะในที่นี้มีขอบเขตครอบคลุมบุคลากรทางศิลปะ สิ่งประดิษฐ์ทางศิลปะ แหล่งเรียนรู้งานศิลปะ และการนำศิลปะมาสร้างมูลค่าเพิ่มเป็นสินค้าเชิงพาณิชย์

(1) บุคลากรทางศิลปะ ได้แก่ ศิลปิน นักเขียนนักประพันธ์ ครู-อาจารย์ด้านศิลปะ

(2) สิ่งประดิษฐ์ทางศิลปะ จำแนกตามประเภทของศิลปะ¹⁰ มี 2 ประเภทดังนี้

- วิจิตรศิลป์ เป็นผลงานศิลปะที่มุ่งเน้นคุณค่าความงามเป็นสำคัญ มักเป็นผลงานที่ตอบสนองด้านจิตใจ ได้แก่
 - ทัศนศิลป์ (Visual Art) เป็นผลงานการสร้างสรรค์ เพื่อสนองการรับรู้ทางประสาทตา ประกอบด้วย จิตรกรรม (Painting) ประติมากรรม (Sculpture) ภาพพิมพ์ (Printmaking) ภาพถ่าย (Photography) งานสื่อผสม (Mixed Media)
 - ดุริยางค์ศิลป์ (Music) อยู่ในรูปการขับร้อง ประกอบการบรรเลง หรือในรูปของการบรรเลงดนตรีล้วนๆ
 - นาฏศิลป์ (Dance) คือการรำ และการเคลื่อนไหวไปมา อย่างมีจังหวะ จะโคน สื่ออารมณ์สะท้อนใจ เศร้าใจ สุขใจ สนุกสนานเพลิดเพลิน
 - สถาปัตยกรรม (Architecture) หมายถึง สิ่งก่อสร้าง ซึ่งเน้นความงาม หรือรูปแบบเฉพาะ ก็สามารถจัดอยู่ในงานวิจิตรศิลป์ได้เช่นกัน
 - วรรณกรรม (Literature) หมายถึง บทประพันธ์ที่ใช้ศิลปะแห่งการนิพนธ์ อันประณีต มุ่งเน้นถ้อยคำสละสลวย หนังสืออันเป็นตำราทางวิชาการ ไม่ถือว่าเป็นวรรณกรรม
- ศิลปะประยุกต์ เป็นผลงานศิลปะที่มุ่งประโยชน์ใช้สอย เป็นสำคัญ ประกอบด้วย
 - มัณฑนศิลป์ (Decorative Art) เป็นศิลปะการตกแต่ง เช่น การออกแบบเครื่องเรือน ตกแต่งอาคาร สถานที่

⁸ วิกิพีเดีย สารานุกรมออนไลน์

⁹ ประติมากรรม คือ รูปปั้นที่มีจุดมุ่งหมายสื่อถึงทางศาสนา ประติมากรรม คือ รูปปั้นที่ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายสื่อถึงศาสนา

¹⁰ <http://guru.thaibizcenter.com/article/detail.asp?kid=3805>

- อุตสาหกรรมศิลป์ (Industrial Art) เป็นงานศิลปะที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของเครื่องใช้โดยทั่วไปในชีวิตประจำวัน นำหลักศิลปะมาใช้ตั้งแต่การวางรูปแบบ ออกแบบสร้างประกอบขึ้น ตกแต่งให้สวยงาม เหมาะกับประโยชน์ใช้สอย
 - พาณิชยศิลป์ (Commercial Art) ศิลปะการค้า เช่น ป้ายโฆษณา การจัดตู้โชว์ จัดตกแต่งอาคารร้านค้า เป็นต้น
 - หัตถศิลป์ (Craft) คือ งานศิลปะที่นำไปใช้ในงาน เช่น เครื่องปั้นดินเผา งานแกะสลักไม้ งานถักทอ งานหวาย รวมถึงงานช่าง 10 หมู่ของไทย
 - งานออกแบบ (Design) เช่น การออกแบบลายผ้า การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ใช้สอยในชีวิตประจำวัน
- (3) แหล่งเรียนรู้งานศิลปะ หมายถึง หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน หอภาพยนตร์ โรงละคร เป็นต้น
- (4) การนำศิลปะมาสร้างมูลค่าเพิ่มเป็นสินค้าและบริการเชิงศิลปะ อาทิ การผลิตสินค้าและบริการด้วยงานศิลปะเชิงสร้างสรรค์ (Creative Art) งานทักษะฝีมือ อุตสาหกรรมวัฒนธรรม งานสร้างสรรค์ และการออกแบบ เป็นต้น ในทางเศรษฐศาสตร์เรียกว่า เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy)

2) ความหมายของวัฒนธรรม

คำว่า “วัฒนธรรม” ตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2553 หมายถึง “วิถีการดำเนินชีวิต ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม จารีตประเพณี พิธีกรรม และภูมิปัญญา ซึ่งกลุ่มชนและสังคมได้ร่วมสร้างสรรค์ สังคม ปลูกฝัง สืบทอด เรียนรู้ ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงาม ทั้งด้านจิตใจและวัตถุอย่างสันติสุขและยั่งยืน”

แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2550-2559 ได้กล่าวถึงความหมายของวัฒนธรรมเพิ่มเติมว่า วัฒนธรรมบ่งบอกถึงประวัติศาสตร์และความเป็นมาของการดำรงอยู่ที่สอดคล้องกับความคิด ความเชื่อ ของคนในสังคมที่แตกต่างกัน ตามเชื้อชาติ สีผิว เผ่าพันธุ์ หรือลักษณะทางภูมิศาสตร์ การพิจารณาความแตกต่างทางวัฒนธรรมอาจพิจารณาได้จากสถานะทางเศรษฐกิจ การดำรงชีวิต เชื้อชาติ สถานที่เกิด และความรู้สึกเป็นสมาชิกกลุ่ม

วัฒนธรรมในที่นี้มีขอบเขตครอบคลุมบุคลากรทางวัฒนธรรม สิ่งประดิษฐ์ทางวัฒนธรรม แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม และการนำวัฒนธรรมมาเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการ

- (1) บุคคลทางวัฒนธรรม เช่น ศิลปิน ปราชญ์ชาวบ้าน/ช่างฝีมือพื้นบ้าน ครู-อาจารย์ ด้านวัฒนธรรม เป็นต้น
- (2) สิ่งประดิษฐ์ทางวัฒนธรรม จำแนกตามประเภทวัฒนธรรม¹¹ ซึ่งจะประกอบอยู่ในวิถีชีวิตของคนในสังคม คือ

¹¹ แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2550-2559.

- วัฒนธรรมที่สัมผัสได้ (Tangible Culture) หมายถึงสิ่งประดิษฐ์หรือสิ่งที่มนุษย์คิดค้นขึ้น เช่น สิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน อาคารบ้านเรือน เสื้อผ้า เครื่องประดับตกแต่ง บางครั้งวัฒนธรรมที่สัมผัสได้ถูกเรียกขานว่าวัฒนธรรมวัตถุ (Material Culture)
- วัฒนธรรมที่สัมผัสไม่ได้ (Intangible Culture) หรือที่เรียกว่าวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ (Nonmaterial Culture) หมายถึง แบบแผนในการดำเนินชีวิต หรือประเพณี ปฏิบัติ ที่เกิดจากความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ซึ่งปรากฏในรูปของกระทำ เช่น การใช้ภาษา การยึดถือศีลธรรม จารีตต่าง ๆ

(3) แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุ หอสมุด โรงละคร เป็นต้น

(4) การนำวัฒนธรรมมาเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการ อาทิ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม การแพทย์แผนไทย สมุนไพร สปา และอาหารไทย เป็นต้น

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า คำว่า “วัฒนธรรม” มีความหมายที่กว้างขวางครอบคลุมวิถีชีวิต ซึ่ง “ศิลปะ” ถือเป็นสาขาหนึ่งของวัฒนธรรมและซ้อนทับกัน ในที่นี้ สถิติในหมวดศิลปะ วัฒนธรรม จึงรวมเรื่องศิลปะ และวัฒนธรรมไว้ด้วยกันเพื่อให้มีความกลมกลืนและสอดคล้องกับภารกิจหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านศิลปะ และวัฒนธรรม

บทที่ 2

สถานการณ์ แนวโน้ม นโยบายและยุทธศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา สาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

2.1 สถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม มักจะมีความเจริญก้าวหน้าไปในทิศทางเดียวกัน การจะพัฒนาศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม เพื่อให้ดำรงอยู่ในสังคม จำเป็นต้องพัฒนาควบคู่ไปกับจริยธรรมและคุณธรรมเพื่อให้การอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความสมานฉันท์ การยึดหลักศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมอันเป็นทุนทางสังคม ช่วยบ่มเพาะความเป็นคนที่สมบูรณ์พร้อมทั้งวิชาการ และจิตใจอันดีงาม แต่สภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบันมีผลกระทบต่อด้านศีลธรรม คุณธรรม ที่ถดถอยลงเรื่อยๆ ของบุคคลในสังคม บุคลากรด้านศาสนาก็ไม่ได้รับการยกเว้นจากผลกระทบนี้ สถาบันศาสนาส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเผยแพร่แก่นธรรมที่สำคัญ เน้นศาสนวัตถุและพิธีกรรมมากกว่าศาสนธรรม การขาดแคลนผู้สอนศาสนาที่เข้าใจแก่นธรรมลึกซึ้งเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งของการละเลยศีลธรรมของคนรุ่นใหม่ อีกประการหนึ่งคือการที่รัฐแยกการศึกษาออกจากสถาบันศาสนาเช่นสังคมในอดีตทำให้บทบาทการสั่งสอนอบรมเยาวชนลดน้อยลง เป็นผลให้ความรู้ทางคุณธรรม การจัดสรรงบประมาณเพื่อการศาสนาเพียง 2,235¹² ล้านบาทต่อปี และขาดการสนับสนุนภายใต้ยุทธศาสตร์ร่วม ทำให้วัด มัสยิด โบสถ์ ต่างพัฒนาตามศักยภาพแบบไร้ทิศทางและขาดเอกภาพที่จะร่วมกันสร้างสมดุลระหว่างความทันสมัยและศีลธรรมให้สังคม

นอกจากสถาบันศาสนาขาดพลังด้านทศานหรือจิตอาสารทางปัญญาแก่สังคมในการเลือกรับการไหลบ่าของวัฒนธรรมตะวันตกที่มีอิทธิพลสูงต่อเยาวชนและคนไทยในปัจจุบันแล้ว ศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยยังถูกละเลยไม่ได้รับการพัฒนาจากเยาวชนรุ่นใหม่อย่างต่อเนื่อง ในปัจจุบันนี้รัฐจึงให้ความสำคัญกับงานวัฒนธรรมของชาติในระดับกระทรวง ยกย่องนโยบายทางวัฒนธรรมให้เป็นยุทธศาสตร์หลักของการพัฒนาประเทศส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรทางศาสนาและสนับสนุนการเผยแพร่คำสอนศาสนา การจัดอบรมครูสอนจริยธรรมในโรงเรียน ส่งเสริมพระนิสิตสอนศีลธรรมในโรงเรียน และจัดสรรเงินอุดหนุนให้กลุ่มศาสนาในสถานศึกษา พัฒนาผู้เชี่ยวชาญและบุคลากรด้านวัฒนธรรม เช่น นักวิชาการอนุรักษ์วัฒนธรรมด้านนาฏศิลป์ ดนตรี ศิลปกรรม สร้างเครือข่ายผู้ผลิตนวัตกรรม ภูมิปัญญาระดับชาติ มีการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมร่วมกับเครือข่ายทางวัฒนธรรม เช่น การตรวจสอบสื่อต่างๆ ที่นำเสนอสิ่งยั่วยุที่อาจบั่นทอนสำนึกดีงามของสังคม การเคลื่อนไหวเหล่านี้ต้องอาศัยเวลาระยะหนึ่งในการปลูกฝังเพื่อปรับเปลี่ยนค่านิยม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ได้ประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม พบว่า

สังคมไทยเผชิญวิกฤตความเสื่อมถอยด้านคุณธรรม จริยธรรม มีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย และมีแนวโน้มเป็นสังคมปัจเจกมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วผ่านกระแสโลกาภิวัตน์และโลกไซเบอร์ ทำให้คนไทยมุ่งแสวงหาความสุขและสร้างอัตลักษณ์ส่วนตัวผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์

¹² แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรกฎาคม 2545.

เกิดเป็นวัฒนธรรมย่อยร่วมสมัยที่หลากหลายในรูปแบบการรวมกลุ่มของบุคคลที่สนใจเรื่องเดียวกัน ขณะเดียวกันมีการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องมากกว่าส่วนรวม ทั้งนี้ จากการจัดอันดับคะแนนดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันทั่วโลกบ่งชี้ถึงความไม่สมดุลของธรรมาภิบาลการปกครองและปัญหาคอร์รัปชันในประเทศ โดยในปี 2552 ประเทศไทยได้รับคะแนนความโปร่งใส ไม่ทุจริต และคนในประเทศยอมรับไม่ได้กับการทุจริตเพียง 3.4 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน จัดอยู่ในลำดับที่ 84 จาก 180 ประเทศ และอยู่ในลำดับที่ 11 ของภูมิภาคเอเชีย ขณะที่ภาคส่วนต่างๆ ได้มีการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมต่างๆ แต่การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ส่วนรวมยังอยู่ในระดับต่ำ โดยมีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มขององค์กรไม่แสวงหากำไรและอาสาสมัครต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพียงร้อยละ 1.6 ในช่วงปี 2549-2551 เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 4-7 และเมื่อพิจารณาจากการสำรวจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานด้านคนในครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้านชุมชน พบว่าเพิ่มขึ้นจาก 7.7 ล้านครัวเรือนในปี 2551 เป็น 8.2 ล้านครัวเรือนในปี 2552 คิดเป็นร้อยละ 96.0 และ 98.4 ของครัวเรือนทั้งหมดตามลำดับ

ความเสื่อมถอยทางคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมไทย ส่งผลให้สถาบันทางสังคมมีแนวโน้มอ่อนแอ คนในสังคมขาดความไว้วางใจและขาดการมีส่วนร่วมทางสังคม วิกฤตปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นความเสี่ยงที่จะส่งผลให้ประชาชนอยู่ร่วมกันยากลำบาก มีความถี่ในการใช้ความรุนแรงแก้ไขปัญหามากขึ้น ทั้งปัญหาในระดับครอบครัว และปัญหาความคิดเห็นแตกต่างทางการเมือง ประกอบกับกระบวนการยุติธรรมแก้ไขปัญหาได้ไม่เต็มที่ ทำให้ขาดความไว้วางใจกัน นอกจากนี้ กระแสวัฒนธรรมเสมือนจริงที่แพร่เข้ามาผ่านโลกโซเชียล ทำให้มีการสร้างเครือข่ายทางสังคมมากขึ้น มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและวิจรรณญาณในการเลือกรับ-ปรับ-ใช้วัฒนธรรม ส่งผลให้ค่านิยมไทยมีการปรับเปลี่ยนไปตามวัฒนธรรมที่รับมา เด็กและเยาวชนที่ยังไม่มีภูมิคุ้มกันที่ดีพอ หรือขาดการใช้วิจรรณญาณกลั่นกรอง จะเสี่ยงต่อการรับวัฒนธรรมที่ไม่ดีงามมาใช้โดยง่าย นอกจากนี้ ยังมีการใช้ประโยชน์จากวัฒนธรรมเสมือนจริงในเชิงของการสร้างปัญหามากกว่าเชิงสร้างสรรค์ ทำให้ความสัมพันธ์กับคนรอบข้างลดลง สร้างพื้นที่ส่วนตัวมากขึ้น นำไปสู่ความแตกแยกในครอบครัวและการมีส่วนร่วมในสังคมลดลง

แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2550-2559 ได้กล่าวถึงสถานการณ์ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ดังนี้

นับตั้งแต่ประเทศไทยปรับเปลี่ยนระบบการผลิต ส่งผลให้วิถีชีวิตของคนในสังคมเปลี่ยนไปทุกด้าน ทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา สาธารณสุข ซึ่งทั้งหมดเป็นโครงสร้างที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตสำหรับในมิติทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ถือเป็นมิติของโครงสร้างส่วนบน (Superstructure) ที่สำคัญเนื่องจากเป็นมิติทางจิตใจ ซึ่งเป็นเสมือนสายใยที่หลอมรวมคนในสังคมให้เป็นหนึ่งเดียว กล่าวได้ว่าการพัฒนาที่ผ่านมาให้ความสำคัญกับมิติทางเศรษฐกิจที่ผูกกับรายได้และวัตถุนะเลยมิติทางด้านจิตใจ ส่งผลให้คนในสังคมห่างเหินศาสนาที่ถือเป็นสถาบันที่ใกล้ชิดกับคุณงามความดี และห่างเหินจากศิลปะที่ช่วยขัดเกลาให้คนมีความอ่อนโยนและสุนทรีย์ ซึ่งสุดท้ายส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางค่านิยมและวัฒนธรรมในสังคม

ปัจจุบันคนในสังคมทั้งภาคเมืองและชนบทได้รับอิทธิพลจากระบบทุนนิยมซึ่งขยายไปในทุกกลุ่มอาชีพ ทุกเพศ ทุกวัย ความต้องการที่ไม่สิ้นสุดเหล่านี้ถูกหนุนในแบบต่างๆ ภาคการศึกษามุ่งเน้นตอบสนองต่อสังคมอุตสาหกรรม ทำให้ค่านิยมทางการศึกษาเข้าสู่ยุคของการแข่งขัน มีการเรียนกวดวิชา

แข่งขันกันเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยชั้นนำ กลุ่มที่มีฐานะดี สามารถแสวงหาโอกาสในการเข้าเรียนได้ดีกว่า ขณะที่คนชนบทไม่สามารถที่จะแข่งขันได้ แม้จะมีการเปิดโอกาสอย่างเสรี นอกจากนี้กลไกการทำงานในภาครัฐที่เน้นความทันสมัยตามแบบตะวันตก เช่นระบบยุติธรรมสมัยใหม่ที่แก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยกระบวนการศาล ทำให้ข้อขัดแย้งต่าง ๆ ไปยุติที่ศาล ซึ่งมีจำนวนมาก ทำให้วัฒนธรรมการไกล่เกลี่ย การประนีประนอมลดความสำคัญลง ขณะที่วัฒนธรรมของความขัดแย้งเริ่มทวีสูงขึ้นในทุกภาคส่วน ความแตกต่างทางความคิดในสังคมได้ขยายวงไปในทุกภาคส่วน แม้แต่ในระบบการเมืองที่เกิดภาวะวิกฤตทางสังคมในช่วงปีที่ผ่านมา

ที่สำคัญค่านิยมของการบริโภควัตถุส่งผลให้คนในสังคมมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป ทั้งเรื่องการกิน การอยู่ การใช้ชีวิต รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนในสังคมที่มีแนวโน้มเป็นปัจเจกชนมากขึ้น คุณค่าทางจิตใจของผู้คนในสังคมเริ่มเสื่อมถอย พร้อม ๆ กับบทบาทของศาสนาที่เคยเป็นกำลังสำคัญในการหลอมรวมให้คนในสังคมประพฤติและปฏิบัติดีมีความสำคัญน้อยลง ศาสนามีเรื่องของความเป็นพาณิชย์มากขึ้น ขณะที่สุนทรียะต่าง ในงานศิลปะได้ลดความสำคัญลงเช่นกัน อิทธิพลของเทคโนโลยีได้ทำให้งานศิลปะเป็นงานที่ลอกเลียนได้ง่าย งานสร้างสรรค์ที่เป็นงานสะท้อนสติปัญญาของมนุษยชาติได้อาศัยเทคโนโลยีมากขึ้น และเทคโนโลยีได้กลายเป็นสิ่งที่ลดทอนคุณค่าของศิลปะได้ด้วยเช่นกัน

จากผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ¹³ เรื่อง สภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม โดยสอบถามจากผู้ที่มีอายุ 13 ปีขึ้นไป เพื่อให้ทราบถึงสภาพสังคมไทยเกี่ยวกับพฤติกรรม ค่านิยมและวัฒนธรรมของคนไทยในปัจจุบัน สำหรับนำไปใช้ในการติดตามและประเมินสถานการณ์ และทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคต พบว่า คนไทยร้อยละ 94.6 เป็นผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 4.6 และศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.7 ที่เหลือคือผู้ที่ไม่นับถือศาสนาอื่น ๆ รวมทั้งผู้ที่ไม่มีศาสนา ร้อยละ 0.10 สำหรับพุทธศาสนิกชนที่เป็นคนส่วนใหญ่ของสังคมนั้น ประกอบกิจทางศาสนาโดยการดื่กบาตร ร้อยละ 92.7 และสวดมนต์ร้อยละ 80.6 ส่วนการรักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ) ร้อยละ 49.4 และการทำสมาธิเป็นกิจทางศาสนาที่มีผู้ปฏิบัติต่ำกว่าครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 40.5 สำหรับมุสลิมทำละหมาด ร้อยละ 97.6 ถือศีลอด ร้อยละ 96.4 บริจาคซะกาต ร้อยละ 37.5 และมีเพียงร้อยละ 8.3 ที่เคยไปทำพิธีฮัจย์ที่นครเมกกะ เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูง สำหรับคริสต์ศาสนิกชนไปโบสถ์ ร้อยละ 93.8 และสวดมนต์ ร้อยละ 92.7

ความเห็นของคนไทยส่วนใหญ่คิดว่าคนไทยในปัจจุบันนี้ยังคงมีคุณธรรมในเรื่องตอบแทนผู้ที่มีพระคุณ ให้ความช่วยเหลือคนที่ต้องการความช่วยเหลือแม้ไม่ใช่ญาติ รวมทั้งการยกโทษและให้อภัยอย่างจริงใจต่อผู้ที่สำนึกผิด แต่ยังคงมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความเคารพสิทธิของผู้อื่นและการขาดวินัย เช่น การแข่งคิว และการทิ้งขยะในที่สาธารณะ

¹³ รายงานผลการสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม พ.ศ. 2554. สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

2.2 นโยบาย แผนและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

การทบทวนนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมจะทำให้ทราบความต้องการข้อมูลที่จะสนับสนุนนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประกอบด้วยนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนาระดับนานาชาติ ได้แก่ 1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2558) 3) แผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2555 – 2558 (รัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี) 4) แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2550 – 2559 และ 5) แผนยุทธศาสตร์กระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. 2555-2559

2.2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้ระบุถึงสิทธิด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ดังนี้

มาตรา 5 ประชาชนชาวไทยไม่ว่าเหล่ากำเนิด เพศ หรือศาสนาใด ย่อมอยู่ในความคุ้มครองแห่งรัฐธรรมนูญนี้เสมอกัน

มาตรา 30 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

มาตรา 37 บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนา นิิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนา และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติตามศาสนธรรม ศาสนบัญญัติ หรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือนของตน เมื่อไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมืองและไม่ใช่การขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนในการใช้เสรีภาพตามวรรคหนึ่งบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองมิให้รัฐกระทำการใด ๆ อันเป็นการริดรอนสิทธิหรือเสียประโยชน์อันควรสมควรได้เพราะเหตุที่ถือศาสนา นิิกายของศาสนา ลัทธินิยมในทางศาสนา หรือปฏิบัติตาม ศาสนธรรม ศาสนบัญญัติ หรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือน แตกต่างจากบุคคลอื่น

มาตรา 66 บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ย่อมมีสิทธิอนุรักษหรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมรวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน

มาตรา 73 บุคคลมีหน้าที่รับราชการทหาร ช่วยเหลือในการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติสาธารณะ เสียภาษีอากร ช่วยเหลือราชการ รับการศึกษาอบรม พักผ่อน ปกป้อง และสืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น และอนุรักษทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 79 รัฐต้องให้ความอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทย ส่วนใหญ่นับถือมาช้านานและศาสนาอื่นทั้งต้องส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนารวมทั้งสนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

มาตรา 80 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้

(6) ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้รักสามัคคีและการเรียนรู้ปลูกจิตสำนึกและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น

มาตรา 289 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรม และการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติการจัดการศึกษาอบรมภายในท้องถิ่นตามวรรคสอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึงการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นด้วย

2.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)

จากการพิจารณาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) พบว่ามีสถานะและทิศทางการปรับตัวของประเทศไทย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม คือ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์นี้มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศาสนา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม โดยให้ความสำคัญกับ

- การพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มุ่งพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัย สอดแทรกการพัฒนาคนด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างวัฒนธรรมการแก้ปัญหาพัฒนาทักษะให้คนมีการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต ต่อยอดสู่การสร้างนวัตกรรมที่เกิดจากการฝึกฝนเป็นความคิดสร้างสรรค์ ปลูกฝังการพร้อมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น และจิตใจที่มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย พัฒนาคนด้วยการเรียนรู้ในศาสตร์วิทยาการให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับแนวโน้มการจ้างงานและเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สร้างจิตสำนึกให้คนไทยมีความรับผิดชอบ ต่อสังคม เคารพกฎหมาย หลักสิทธิมนุษยชน สร้างค่านิยมการผลิตและบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม เรียนรู้การรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ

- การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาบทบาทของสถาบันหลักทางสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาคน สร้างค่านิยมให้คนไทยภูมิใจในวัฒนธรรมไทย และยอมรับความแตกต่างของความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ลดปัญหาความขัดแย้งทางความคิด และสร้างความเป็นเอกภาพในสังคม สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวัฒนธรรมร่วมกับประชาคมโลก โดยเฉพาะประชาคมอาเซียนให้เกิดการไหลเวียนทางวัฒนธรรมในรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริม

ความเข้าใจระหว่างประชาชนในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสาร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกกลุ่มวัยให้มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกวัฒนธรรมที่ดีงามและรู้คุณค่าความเป็นไทย มีโอกาสและสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง และเป็นพลังทางสังคมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
2. เพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยให้ได้มาตรฐานสากล และเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย
3. เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางครอบครัว ชุมชน และสังคมให้มั่นคงและเอื้อต่อการพัฒนาคนอย่างสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต

เป้าหมายการพัฒนา

1. คนไทยทุกคนมีคุณภาพเพิ่มขึ้นทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา รวมทั้งมีอนามัยการเจริญพันธุ์ที่เหมาะสมในทุกช่วงวัย
2. คุณภาพการศึกษาได้รับการยกระดับสู่มาตรฐานสากล ต่อยอดองค์ความรู้สู่นวัตกรรม และโอกาสการเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้น
3. โอกาสในการเข้าถึงระบบสุขภาพที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น และปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพลดลงอย่างเป็นองค์รวม
4. สถาบันทางสังคม โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา และสถาบันชุมชน มีบทบาทในการบ่มเพาะและหล่อหลอมเด็ก เยาวชนและคนไทยให้เป็นคนดีมีคุณธรรม และจริยธรรมอย่างเข้มแข็งมากขึ้น

ตัวชี้วัด

1. คุณภาพของประชากร
 - 1.1) อัตราเจริญพันธุ์รวมของประชากรไทยไม่ต่ำกว่า 1.6
 - 1.2) ระดับค่าเฉลี่ยเซาว์ปัญญาของเด็กไม่ต่ำกว่าค่ากลางมาตรฐานสากลที่ระดับ 100
2. คุณภาพคนโดยรวม
 - 2.1) ปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยเพิ่มขึ้นเป็น 12 ปี
 - 2.2) ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมือง
 - 2.3) เพิ่มสัดส่วนประชากรที่สามารถเข้าถึงโครงข่ายคมนาคมและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ได้ร้อยละ 80.0 ของประชากรทั่วประเทศ
 - 2.4) จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็น 15 คนต่อประชากร 10,000 คน
 - 2.5) อัตราเพิ่มของผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3.0 ต่อปี
 - 2.6) อัตราเพิ่มของการเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจ เบาหวาน หลอดเลือดสมอง ความดันโลหิตสูงและมะเร็งลดลง

2.7) อัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาสูบ และการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ลดลง

3. สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็ง

3.1) ดัชนีครอบครัวย่นอยู่ในระดับดีขึ้น และจำนวนผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรง ในครอบครัวได้รับความช่วยเหลือคุ้มครองเพิ่มขึ้น

3.2) การเรียนรู้ของคนในชุมชนเพิ่มขึ้น

3.3) คนในครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้านและชุมชนเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 มีดังนี้

(5.2) การพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มีการเรียนรู้สู่ การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มีการสั่งสมทุนทางปัญญา เชื่อมโยงการค้นคว้าวิจัยและพัฒนาสู่การเสริมสร้าง ขีดความสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพ และการดำรงชีวิตที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย

(5.2.5) สอดแทรกการพัฒนาคนทุกช่วงวัยด้วยกระบวนการเรียนรู้สู่วัฒนธรรม การเกื้อกูลเสริมสร้างทักษะให้คนมีการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต การต่อยอดสู่นวัตกรรมความรู้ การฝึกฝน จนเกิดความคิดสร้างสรรค์ การเปิดใจกว้างพร้อมรับทุกความคิดเห็น และการปลูกฝังจิตใจที่มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย ควบคู่กับการพัฒนาคนด้วยการเรียนรู้ในศาสตร์วิทยาการให้สามารถประกอบอาชีพ ได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับแนวโน้มการจ้างงาน และเตรียมพร้อมสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน รวมทั้งการพัฒนาต่อยอดตามศักยภาพและความถนัด

(5.2.6) สร้างจิตสำนึกของประชาชนให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม สถาบันชาติ สถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ ให้ตระหนักถึงการเคารพกฎหมาย หลักสิทธิมนุษยชน การสร้าง ค่านิยมให้มีพฤติกรรมการผลิตและบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม การสร้างความรู้ความเข้าใจและจิตสำนึก ในการอนุรักษ์พลังงาน มีการเรียนรู้ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ เพื่อ นำไปสู่การสร้างสังคมน่าอยู่

(5.5) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนนำ ค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีงามของไทยเป็นฐานในการพัฒนาคนและสังคม

(5.5.1) เสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวในการบ่มเพาะให้คนมี ศีลธรรมคุณธรรม จริยธรรมในวิถีชีวิต

1) พัฒนาศักยภาพครอบครัว โดยส่งเสริมการมีอาชีพและรายได้ที่ แน่นนอน สามารถดำรงชีวิตอย่างพอเพียง สนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับศักยภาพของ ครอบครัว มีการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่าง สมาชิกในครอบครัวและเชื่อมโยงกับเครือข่ายครอบครัว ให้สิ่งจูงใจแก่ครอบครัวที่มีภูมิคุ้มกันที่ดี รวมทั้ง พัฒนาความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับพ่อแม่และผู้ปกครอง โดยสร้างโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยี สารสนเทศและรู้จักใช้ประโยชน์อย่างมีคุณค่าเพื่อลดช่องว่างระหว่างครอบครัว

2) พื้นฟูวัฒนธรรมที่ดีและนำคุณค่าอันดีงามของครอบครัวไทย อาทิ ความเอื้ออาทรและการเป็นเครือญาติมาใช้ในวิถีชีวิต ควบคู่กับการปลูกฝังศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวรู้จักใช้ปัญญาในทางที่ถูกต้อง และมีจิตสำนึกในการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมที่จะมีผลกระทบต่อการเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรม

3) ผลักดันให้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนการเปิดพื้นที่สาธารณะในการจัดกิจกรรมสร้างสัมพันธ์อันดีต่อครอบครัวและชุมชน และภาคธุรกิจจัดกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อส่งเสริมให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

2.2.3 แผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2555 – 2558 (รัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี)

แผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2555 - 2558 มีนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับ สาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ดังนี้

นโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

· เป้าประสงค์เชิงนโยบาย และเป้าหมาย/ ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์เชิงนโยบาย	เป้าหมาย / ตัวชี้วัด
1. ประชาชนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ด้าน ศิลปวัฒนธรรม มีความเข้าใจ เกิดทุนทางปัญญา และภูมิคุ้มกัน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	- ระดับความสำเร็จของการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางด้าน ศิลปวัฒนธรรม - จำนวนเด็กเยาวชนประชาชนและนักท่องเที่ยวเข้าไป ใช้บริการแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม
2. สร้างสรรค์สังคมบนพื้นฐานวัฒนธรรมที่พึง ประสงค์	- ร้อยละของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการเลือก บริโภค และใช้ประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์จาก สื่อภาพยนตร์และวีดิทัศน์อย่างเหมาะสมและรู้เท่าทัน
3. ทุนทางวัฒนธรรมมีบทบาทในการขับเคลื่อน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศมากขึ้น	- จำนวนบุคลากรทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่ได้รับการยกย่อง ดูแล และเป็นแม่พิมพ์ในการถ่ายทอด ความรู้สู่คนรุ่นหลัง
4. องค์กรภาคีเครือข่ายทางศาสนาสามารถส่งเสริม และเผยแพร่คุณธรรมจริยธรรมในทุกระดับได้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	- ร้อยละความสำเร็จของการส่งเสริมพัฒนาพื้นที่ ศิลปวัฒนธรรมสำหรับเยาวชน และประชาชนได้ใช้ เป็นแหล่งเรียนรู้ และใช้เวลาว่างร่วมกันในครอบครัว - ร้อยละของผลงานทางศิลปวัฒนธรรมที่ได้รับการเผยแพร่และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ - ร้อยละความสำเร็จของการส่งเสริมและเผยแพร่ คุณธรรม จริยธรรม

· นโยบาย และกลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

นโยบาย	กลยุทธ์ / วิธีดำเนินการ
<p>1. เร่งดำเนินการให้ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมมีบทบาทนำในการร่วมเกิดทุนสถาบันหลัก ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และร่วมสร้างประเทศไทยให้เป็นประเทศที่อยู่สบาย โดยน้อมนำพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานให้แก่รัฐบาลในการบริหารราชการแผ่นดินด้วยการทำงานตั้งใจให้ประเทศเป็นที่อยู่ ที่สบายในโลกที่มีความวุ่นวาย และน้อมนำพระราชดำรัสในพิธีเปิดพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนครศรีอยุธยา “การรักษาวัฒนธรรม คือ การรักษาชาติ” มาหล่อหลอมและยึดเหนี่ยวจิตใจ เป็นหนึ่งเดียวเพื่อเสริมสร้างความปรองดอง สมานฉันท์ให้กับคนในชาติ”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เผยแพร่พระเกียรติคุณและพระราชกรณียกิจของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระบรมวงศานุวงศ์ - น้อมนำพระราชดำรัส "การรักษาวัฒนธรรม คือ การรักษาชาติ" มาสู่การปฏิบัติ โดยสร้างค่านิยม จิตสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย
<p>2. อุปถัมภ์ ค้ำครอง และทำนุบำรุงศาสนา ส่งเสริมการปรับปรุงองค์กรและกลไกที่รับผิดชอบด้านศาสนา เพื่อให้การบริหารจัดการ ส่งเสริมทำนุบำรุงศาสนา มีความเป็นเอกภาพและประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมความเข้าใจอันดี และสมานฉันท์ระหว่าง ศาสนิกชนของทุกศาสนาเพื่อนำหลักธรรมของศาสนามาใช้ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนใช้หลักธรรมในการดำรง ชีวิตมากขึ้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - อุปถัมภ์ค้ำครอง และทำนุบำรุงศาสนา โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจและสมานฉันท์ระหว่าง ศาสนิกชนของทุกศาสนาที่หลากหลายและต่อเนื่อง - ปรับปรุงองค์กรด้านศาสนาให้ทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสานสนับสนุนกันอย่างเป็นเอกภาพ รวมทั้งเชื่อมโยงเครือข่ายระดับโลก
<p>3. อนุรักษ์ ทำนุบำรุง และบูรณปฏิสังขรณ์แหล่งศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมโบราณสถาน โบราณวัตถุ ที่เป็นเอกลักษณ์และมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ รวมถึงอนุรักษ์และส่งเสริม ศิลปะการแสดง ทั้งที่เป็นมรดกของชาติและการแสดงพื้นบ้านให้เป็นมรดกไทย มรดกโลกของ คนรุ่นต่อไป โดยจัดหาสถานที่จัดการแสดงทั้งใน ส่วนกลางและภูมิภาค และเพิ่มพื้นที่เวทีทางด้าน วัฒนธรรมให้สามารถจัดการแสดงได้อย่าง ต่อเนื่องในราคาที่เหมาะสมที่ประชาชนส่วนใหญ่ เข้าชมได้เพื่อสืบสานและสืบทอดการแสดงที่</p>	<ul style="list-style-type: none"> - อนุรักษ์ ทำนุ บำรุง และบูรณปฏิสังขรณ์แหล่งศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม อย่างมีมาตรฐานตามหลัก วิชาการ - อนุรักษ์และส่งเสริมศิลปะการแสดง ทั้งที่เป็นมรดก ของชาติและการแสดงพื้นบ้านให้เป็นมรดกไทยมรดก โลกของคนรุ่นต่อไป โดยจัดหาสถานที่จัดการแสดง ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค สืบสานและสืบทอดการ แสดงที่ทรงคุณค่าสู่ประชาชนโดยเฉพาะเด็กและ เยาวชน

นโยบาย	กลยุทธ์ / วิธีดำเนินการ
<p>ทรงคุณค่าและสมควรภาคภูมิใจสู่ประชาชนส่วนใหญ่โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน และถ่ายทอดสู่ชาวต่างชาติให้ร่วมชื่นชมคุณค่าของวัฒนธรรมไทย</p>	
<p>4. สร้างสรรค์อารยธรรมที่ดั่งามสวัสดิชีวิตและสังคมคุณภาพ ดังนี้</p> <p>4.1 สร้างความเชื่อมโยงระหว่างยุคสมัยอย่างต่อเนื่องโดยให้ความสำคัญต่อบุคลากรทางด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ทุกแขนงทุกสาขาอาชีพ ให้ได้รับการดูแลและมีคุณภาพชีวิตที่ดีเพื่อเป็นแม่พิมพ์ในการถ่ายทอดภูมิปัญญา องค์ความรู้ รวมถึงเป็นทูตวัฒนธรรม และเป็นแบบอย่างและสร้างแรงบันดาลใจให้แก่อนุชนรุ่นต่อไป</p> <p>4.2 ส่งเสริมความร่วมมือและเชื่อมโยงทางวัฒนธรรม และเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับอารยประเทศและประชาคมอาเซียน ร้อยเรียงเรื่องราวผ่านการสื่อสารรูปแบบใหม่และเทคโนโลยีทันสมัย ผลิตสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ สื่อเคลื่อนไหว สารคดี และภาพยนตร์ รวมทั้งเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทาง การสื่อสารอันทันสมัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างความเชื่อมโยงของอารยธรรมที่ดั่งามระหว่างยุคสมัยสวัสดิชีวิตอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งดูแลบุคลากรทางด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมให้เป็นแม่พิมพ์ในการถ่ายทอดภูมิปัญญา - ส่งเสริมความร่วมมือและเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมกับอารยประเทศและประชาคมอาเซียน พร้อมทั้งผลิตและเผยแพร่ - ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางการสื่อสารอันทันสมัย
<p>5. นำทุนทางวัฒนธรรมของประเทศมาสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยนำวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างผลิตภัณฑ์และบริการด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เป็นวัฒนธรรมสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดคุณค่าทางสังคม และนำมาซึ่งรายได้สู่ชุมชน ตลอดจนให้สามารถต่อยอดไปสู่อุตสาหกรรมวัฒนธรรมสร้างสรรค์อย่างครบวงจรที่สร้างรายได้เข้าประเทศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นำวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างผลิตภัณฑ์และบริการด้านวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ และนำรายได้สู่ชุมชน - ต่อยอดผลิตภัณฑ์และบริการทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจไปสู่อุตสาหกรรมวัฒนธรรมสร้างสรรค์อย่างครบวงจรที่สร้างรายได้เข้าประเทศ
<p>6. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและการนันทนาการเพื่อส่งเสริมให้วัยรุ่นไทยเกิดการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและนันทนาการที่หลากหลายสำหรับเด็กและเยาวชน

นโยบาย	กลยุทธ์ / วิธีดำเนินการ
เรียนรู้ที่ถูกต้อง ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีคุณธรรม เอื้ออาทรต่อผู้อื่นและเกิดการเรียนรู้ศิลปะอย่างสร้างสรรค์ เข้าใจถึงคุณค่า ชาบซึ่งในความสุนทรีย์ของศิลปะ	- ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนใช้พื้นที่การเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและนันทนาการอย่างสร้างสรรค์ เข้าใจถึงคุณค่า ชาบซึ่งในความสุนทรีย์ของศิลปะ
7. ขยายบทบาทและสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสภาวัฒนธรรมทุกจังหวัดกับภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนเพื่อขยายบทบาทสภาวัฒนธรรมทุกจังหวัดให้เป็นกลไกเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมที่ครอบคลุมทั้ง วิถีชีวิต และสื่อทุกประเภทที่มีผลกระทบต่อการเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรมและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนพร้อมทั้งจัดสื่อที่เป็นภัยต่อสังคม ขยายสื่อดีเพื่อนำไปสู่การสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมอย่างเท่าทันสถานการณ์	- ขยายบทบาทสภาวัฒนธรรมทุกจังหวัดให้เป็นกลไกเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมที่มีประสิทธิภาพ - พัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

2.2.4 แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2550 – 2559

กระทรวงวัฒนธรรมเป็นองค์กรหลักในการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2550 - 2559) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบทิศทาง การดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม อันจะนำไปสู่เป้าหมายสำคัญ คือพัฒนาสังคมไทยให้เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีความรู้คู่คุณธรรม สามารถดำรงภูมิปัญญาของสังคมไทย ตลอดจนสามารถปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตได้อย่างเหมาะสมและเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันและอนาคต สรุปลงสาระสำคัญได้ดังนี้

วิสัยทัศน์

ใช้มิติทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในการขับเคลื่อนและประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อสร้างสังคมคุณธรรม

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด
ระดับบุคคล 1) คนไทยมีความรู้ ความเข้าใจงานด้านวัฒนธรรม และสามารถรักษามรดกภูมิปัญญาของตนบนความหลากหลายทางวัฒนธรรม	1) คนไทยแสดงออกซึ่งอัตลักษณ์ไทย ท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2) คนไทยมีวิถีชีวิตอย่างพอเพียงและเหมาะสม

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด
2) คนไทยรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีค่านิยม และปรับปรุงวิถีชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับ บริบทของชุมชนและสังคม 3) คนไทยมีความภูมิใจในความเป็นไทยและมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันท่ามกลาง ความหลากหลายทางวัฒนธรรม 4) คนไทยใช้คุณธรรมนำความรู้สร้างสรรค์ สังคมให้เข้มแข็งและมั่นคง	กับบริบทของชุมชนและสังคมที่เปลี่ยนแปลง ไปท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ 3) คนไทยแสดงความภาคภูมิใจในความเป็น ไทยและแสดงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม 4) คนไทยมีคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันในสังคม
ระดับชุมชน/สังคม 1) สังคมเป็นสังคมแห่งความสุข มีความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน 2) สังคมไทยเป็นสังคมแห่งคุณธรรม มี เครือข่ายความร่วมมือและมีความสมัคร สมานสามัคคี เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม	1) สังคมไทยมีความสุข สติอาชญากรรม ลดลง 2) สังคมไทยมีความสมัครสมานสามัคคี เป็นน้ำ หนึ่งใจเดียวกัน
ระดับประเทศ 1) ประเทศไทยสามารถเผยแพร่วัฒนธรรม ไทยไปทั่วโลก และใช้วัฒนธรรมเป็นสื่อใน การสร้างความสัมพันธ์หรือแก้ไขปัญหา ความขัดแย้งระหว่างประเทศ 2) ประเทศไทยสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทาง เศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคมด้วยทุนทาง วัฒนธรรม	1) ศิลปวัฒนธรรมไทยมีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับ และรู้จักไปทั่วโลก 2) มูลค่าทางเศรษฐกิจของผลิตภัณฑ์และ บริการทางวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น

พันธกิจ และยุทธศาสตร์

พันธกิจ	ยุทธศาสตร์
1. อนุรักษ์ คุ้มครอง และส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติและความหลากหลายทาง วัฒนธรรมให้คงอยู่อย่างมั่นคง	1) พัฒนาระบบบริหารจัดการงาน ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม 2) อนุรักษ์ สืบทอด และส่งเสริมการดำเนินงาน ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมบนพื้นฐาน ความหลากหลายทางวัฒนธรรม
2. สนองงานสำคัญของสถาบันชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์ ให้สืบทอดและพัฒนาอย่าง ยั่งยืน	3) ชำรง รักษา สถาบันชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์ ให้คงอยู่คู่สังคมไทย

พันธกิจ	ยุทธศาสตร์
3. สร้างสรรค์สังคมสันติสุขด้วยมิติทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในทุกกระดับ	4) สร้างสังคมคู่คุณธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์
4. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทางวัฒนธรรมเพื่อเชิดชูคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นไทย	5) สร้างภาคีขับเคลื่อนการดำเนินงานทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
5. สร้างคุณค่าทางสังคมและส่งเสริมมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจด้วยทุนทางวัฒนธรรม	6) นำทุนทางวัฒนธรรมสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคม

พันธกิจที่ 1 อุปถัมภ์ ค้ำครองและส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ และความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้คงอยู่อย่างมั่นคง

ประกอบด้วย 2 ยุทธศาสตร์ 5 กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบบริหารจัดการงาน ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

• เป้าหมาย/กลยุทธ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย/กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
<p>เป้าหมาย</p> <p>องค์ความรู้ทางศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้รับการรวบรวม จัดระบบในรูปของฐานข้อมูล และมีการบริหารจัดการที่ดี เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงาน</p> <p>ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ดังนี้</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาองค์ความรู้ทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม</p> <p>กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ</p> <p>กลยุทธ์ที่ 3 ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และความหลากหลายทางวัฒนธรรม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) จำนวนองค์ความรู้จากผลงานวิจัยทางวัฒนธรรม 2) จำนวนฐานข้อมูลจากองค์ความรู้จากการวิจัย และการสืบค้นรวบรวม 3) องค์ความรู้ที่มีการนำไปใช้ในการขับเคลื่อนงาน ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม (เช่น ปฏิบัติงานการสร้างเครือข่าย การสร้างหลักสูตรในระดับต่างๆ) 4) ผลงานวิจัยที่มีการจดสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตร 5) ผลงานการประชาสัมพันธ์ 6) มีระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ 7) มีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 อนุรักษ์ สืบทอด และส่งเสริมการดำเนินงานด้าน ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมบนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม

· เป้าหมาย/กลยุทธ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย/กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
<p>เป้าหมาย</p> <p>ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ได้รับการอนุรักษ์ สืบทอด และส่งเสริมบนพื้นฐานความ หลากหลาย ทางวัฒนธรรม</p> <p>ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ ดังนี้</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 อนุรักษ์ และสืบทอด ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และความหลากหลายทาง วัฒนธรรม</p> <p>กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการดำเนินงาน ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม บนพื้นฐาน ความหลากหลายทางวัฒนธรรม</p>	<p>จำนวนกิจกรรมที่มีการอนุรักษ์ สืบทอด ปกป้อง ฟื้นฟู และพัฒนา</p>

พันธกิจที่ 2 สนองงานสำคัญของสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้สืบทอด และ พัฒนาอย่างยั่งยืน

ประกอบด้วย 1 ยุทธศาสตร์ 1 กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ข้าง รักษา สถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้คงอยู่คู่ สังคมไทย

· เป้าหมาย/กลยุทธ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย/กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
<p>เป้าหมาย</p> <p>สถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เป็นศูนย์รวมทางจิตใจของปวงชนชาวไทย</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 อนุรักษ์ สืบทอดพระราชพิธี และงานสำคัญของสถาบันชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์</p>	<p>จำนวนกิจกรรมการตอบสนอง และเผยแพร่ ประกอบพิธีพระราชกุศล และรัฐพิธี</p>

พันธกิจที่ 3 สร้างสรรค์สังคมสันติสุขด้วยมิติทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในทุกระดับ

ประกอบด้วย 1 ยุทธศาสตร์ 4 กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างสังคมคุณธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์

• เป้าหมาย/กลยุทธ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย/กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
<p>เป้าหมาย</p> <p>1. คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมที่พึงประสงค์¹⁴</p> <p>2. คนไทยสามารถปรับสมดุลในการดำรงชีวิตโดยไม่ตกอยู่ในกระแสการบริโภคจนเกินไป</p> <p>3. เชื่อมร้อยความแตกต่างและหลากหลายของคนในสังคมให้มีจิตสำนึกของความเป็นคนไทยบนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม</p> <p>4. สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมและสังคมสมานฉันท์ด้วยกระบวนการทางวัฒนธรรม</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 สร้างฐานครอบครัว</p> <p>กลยุทธ์ที่ 2 สร้างพลังชุมชน</p> <p>กลยุทธ์ที่ 3 สร้างฐานสถาบันการศึกษา</p> <p>กลยุทธ์ที่ 4 สร้างศรัทธาในศาสนา</p>	<p>1) จำนวนกิจกรรมในการสร้างจิตวิญญาณไทย (ปลูกฝังค่านิยมคนไทยที่พึงประสงค์ กิจกรรมการรักชาติ ภูมิใจในชาติ ฯลฯ)</p> <p>2) จำนวนกิจกรรมการพัฒนาชุมชนด้วยมิติทางวัฒนธรรม</p> <p>3) จำนวนกิจกรรมในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในชุมชน</p> <p>4) จำนวนผู้นำ/ชุมชนเข้มแข็ง</p> <p>5) การเพิ่มขึ้นของแหล่งเรียนรู้ทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม</p> <p>6) สถิติอาชญากรรมลดลง</p> <p>7) จำนวนกิจกรรมเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม</p>

พันธกิจที่ 4 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทางวัฒนธรรมเพื่อเชิดชูคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นไทย

ประกอบด้วย 1 ยุทธศาสตร์ 1 กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างภาคีขับเคลื่อนการดำเนินงานทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

¹⁴ วัฒนธรรมที่พึงประสงค์ หมายถึง

- 1) คุณลักษณะคนไทยที่มีความเอื้ออาทร กตัญญู มีเมตตา ขยันหมั่นเพียร ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ รักษาสิ่งแวดล้อม
- 2) ความรัก ความสามัคคี ความภูมิใจในชาติกำเนิด (รักชาติ รักแผ่นดินเกิด)

· เป้าหมาย/กลยุทธ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย/กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
เป้าหมาย ทุกภาคส่วนผสมผสานพลังในการขับเคลื่อน กิจกรรมทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม อย่างมี ทิศทางและเป็นองค์รวมในการสร้างสังคมสันติสุข กลยุทธ์ที่ 1 สร้างมิตรภาพ	1) จำนวนเครือข่ายทางวัฒนธรรม 2) มีโครงการบูรณาการในการขับเคลื่อน การ ดำเนินงานทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ระหว่างเครือข่าย

พันธกิจที่ 5 สร้างคุณค่าทางสังคม และส่งเสริมมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจด้วยทุนทางวัฒนธรรม

ประกอบด้วย 1 ยุทธศาสตร์ 2 กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 6 นำทุนทางวัฒนธรรมสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และคุณค่าทางสังคม

· เป้าหมาย/กลยุทธ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย/กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
เป้าหมาย ทุนทางวัฒนธรรมมีบทบาทสำคัญใน การสร้างเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ และคุณค่า ทางสังคมด้วยพลังของความร่วมมือจาก ทุกภาคส่วน กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบบริหารจัดการทุน ทางวัฒนธรรมของภาคีเครือข่าย	1) รายได้มวลรวมจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และบริการทางวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น 2) วัฒนธรรมไทยได้รับการยอมรับในระดับ สากล

กลไกการขับเคลื่อน

· **หน่วยงานหลัก**

กระทรวงวัฒนธรรม ประกอบด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรมการศาสนา กรมศิลปากร กรมส่งเสริมวัฒนธรรม สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร(องค์การมหาชน) หอภาพยนตร์(องค์การมหาชน) และศูนย์คุณธรรม(องค์การมหาชน)

• **หน่วยงานสนับสนุน**

สำนักนายกรัฐมนตรี (กรมประชาสัมพันธ์ และสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ) กระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ราชบัณฑิตยสถาน องค์การพัฒนาเอกชน สื่อสารมวลชน มูลนิธิไทย และเครือข่ายภาคประชาชน/ภาคเอกชน

• **การแปลงแผนสู่การปฏิบัติ**

เพื่อให้แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติฉบับนี้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ จึงกำหนดกลไกการดำเนินงาน การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การจัดทำแผนปฏิบัติการ การจัดทำงบประมาณการกำกับติดตามและประเมินผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามแผนโดยกระทรวงวัฒนธรรมเป็นกลไกหลักในการดำเนินงาน ดังนี้

1) การดำเนินงานเชิงรุกของกระทรวงวัฒนธรรมเป็นเจ้าภาพหลักในการประสานความร่วมมือ และบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน การประชาสัมพันธ์ให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระของแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ เพื่อให้เกิดการยอมรับ และนำไปใช้เป็นแนวทาง การดำเนินงานในการจัดทำรายละเอียด การแปลงแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการ การจัดทำงบประมาณ วิธีการดำเนินงาน ตลอดจนการติดตามประเมินผล ของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

2) พัฒนากลไกส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และ วัฒนธรรม ในส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับชาติ ระดับนานาชาติ ระดับจังหวัด ระดับท้องถิ่น/ชุมชน เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2550-2559)

3) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการติดตาม กำกับ ดูแล ให้ การปฏิบัติตามแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2550-2559) เป็นไปตามมาตรฐาน และเกณฑ์ที่จัดทำไว้

4) จัดทำแผนการประเมินผลภาพรวมของการปฏิบัติงานตามแผนแม่บทวัฒนธรรม แห่งชาติ (พ.ศ. 2550 – 2559) เพื่อทบทวนพิจารณาปรับปรุงแผนงานต่อเนื่อง

- ทิศทางและการดำเนินงานของกระทรวงวัฒนธรรมในทศวรรษที่ 2 ตามแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2550-2559)¹⁵

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติในการประชุมครั้งที่ 1/2555 เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2555 จึงมีมติเห็นชอบให้ใช้แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2550-2559) เป็นแผนแม่บทการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม ตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2553 มาตรา 11 (2) โดยกำหนดจุดเน้นประเด็นเรื่องสำคัญในแต่ละปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 จนถึงสิ้นสุดระยะเวลาตามแผนแม่บทฯ เพื่อรณรงค์ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผนอย่างชัดเจน ได้แก่

- ปี 2555 **“ปีแห่งการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์”** ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างสังคม คุณธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ยุทธศาสตร์ที่ 5.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนากองทุนสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน รวมถึงสอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายเชิงนโยบายตามแผนบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลปัจจุบัน ข้อ 4.4 นโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม อีกทั้งปี 2555 เป็นปีแห่งพุทธชยันตี 2600 ปี แห่งการตรัสรู้ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

- ปี 2556 **“ปีแห่งการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยนำทุนทางวัฒนธรรม มาสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคม”** ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 6 นำทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ยุทธศาสตร์ที่ 5.4 ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน รวมถึงสอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายเชิงนโยบายตามแผนบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลปัจจุบัน ข้อ 4.4 นโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม และนโยบายข้อ 3.2 นโยบายสร้างรายได้

- ปี 2557 **“ปีแห่งการเตรียมความพร้อมด้านสังคมวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการเป็นประชาคมอาเซียน”** ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 2 อนุรักษ์ สืบทอด และส่งเสริมการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม บนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม และยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างสังคมคุณธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ยุทธศาสตร์ที่ 5.5 ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงสอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายเชิงนโยบายตามแผนบริหารราชการแผ่นดิน ของรัฐบาลปัจจุบัน ข้อ 4.4 นโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม และนโยบายข้อ 7.2 สร้างความสามัคคีและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศอาเซียน

- ปี 2558 **“ปีแห่งการส่งเสริมคุณค่าของอัตลักษณ์และความหลากหลายทางวัฒนธรรม”** ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบบริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ยุทธศาสตร์ที่ 2 อนุรักษ์ สืบทอด และส่งเสริมการดำเนินงานด้านศาสนา

¹⁵ มติที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2555 เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2555.

ศิลปะ วัฒนธรรม บนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม และยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างสังคมคุณธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ยุทธศาสตร์ที่ 5.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน รวมถึงสอดคล้องกับนโยบายและเป้าประสงค์เชิงนโยบายตามแผนบริหารราชการแผ่นดิน ของรัฐบาลปัจจุบัน ข้อ 4.4 นโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

• ปี 2559 “ปีแห่งการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมวัฒนธรรมและการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ” ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างสังคมคุณธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 5.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

อนึ่ง กระทรวงวัฒนธรรมได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลในด้านการบูรณาการทำงานร่วมกัน และการนำทุนทางวัฒนธรรมของประเทศมาสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยนำวิถีชีวิตศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างผลิตภัณฑ์ และบริการด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เป็นวัฒนธรรมสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดคุณค่าทางสังคม และนำมาซึ่งรายได้สู่ชุมชน ตลอดจนให้สามารถต่อยอดไปสู่อุตสาหกรรมวัฒนธรรมสร้างสรรค์อย่างครบวงจรที่สร้างรายได้เข้าประเทศ ทั้งนี้ วัตถุประสงค์ของการทำบันทึกข้อตกลงฯ ก็เพื่อพัฒนาและประชาสัมพันธ์แหล่งมรดกทางวัฒนธรรมและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีวิถีชีวิตอันเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศให้เป็นที่ยุติจักรแพร่หลายทั้งในและต่างประเทศ ในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลในการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว 2 ล้านล้านบาทภายในปี 2558

สำหรับปี 2556 กระทรวงวัฒนธรรมมีจุดเน้นเรื่อง **การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยนำทุนทางวัฒนธรรม มาสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคม**¹⁶ นั้น คำว่า “เศรษฐกิจสร้างสรรค์ หรือ (Creative Economy)” ประกอบด้วย 4 เสาหลักธุรกิจเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยที่นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กล่าวว่า “เศรษฐกิจสร้างสรรค์” ไม่ใช่แค่แปรรูป แต่หมายถึงการเติมองค์ความรู้ นวัตกรรม เข้าไปในสินค้า นำเนื้อหาหรือสิ่งที่เป็วัฒนธรรม และวิถีชีวิตให้สะท้อนในสินค้า นั่นคือการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า โดยการคิดเรื่องรูปแบบของสินค้าว่าผู้บริโภคแต่ละกลุ่มต้องการสินค้าแบบไหน ในการประชุมประจำปี 2552 ของ สศช. เรื่อง “จากวิสัยทัศน์ 2570... สู่แผนฯ 11” ผู้เข้าร่วมประชุมได้เห็นพ้องกับผลการศึกษาโครงการเตรียมการจัดทำแผนฯ 11 ที่ชี้ว่า ขอบเขตของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในประเทศไทย ควรแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม

กลุ่มแรก ได้แก่ การสืบทอดทางมรดกและวัฒนธรรม ที่รวบรวมความหลากหลายทางชีวภาพ อาทิ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การแพทย์แผนไทย สมุนไพร สปา และอาหารไทย คำว่า “มรดกทางศิลปวัฒนธรรม” ไม่ได้หมายถึงวัตถุ แต่สามารถแสดงเรื่องราวความเป็นอยู่วิถีชีวิตคนยุคนั้น

¹⁶ รายงานพิเศษ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ : พลังขับเคลื่อนใหม่ของเศรษฐกิจและสังคมไทย.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สิงหาคม 2552.

ที่เราสามารถแปลงหรือถ่ายทอดสิ่งเหล่านี้มาเป็นสินค้าได้ โดยมีการปรับปรุงให้เข้ากับยุคปัจจุบัน มีเรื่องราวที่มาของประวัติศาสตร์ ทั้งวัฒนธรรมการแต่งกาย เครื่องประดับที่มีลวดลาย แม้แต่เรื่องอาหาร หรือสปา ก็ทำได้อันสินค้าเกษตรก็สามารถสร้างเป็นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้ด้วยการดูแลแนวโน้มของผู้บริโภค ในยุคนี้ที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพ จึงเลือกผลิตสินค้าปลอดสารพิษ ที่มั่นใจได้ว่าวัตถุดิบไม่มีการปนเปื้อน ทั้งนี้รวมไปถึงปศุสัตว์ ประมง และสมุนไพรด้วย

กลุ่มที่สอง ได้แก่ งานทักษะฝีมือ อุตสาหกรรมวัฒนธรรม ได้แก่ งานศิลปวัฒนธรรม รวมถึงงานทักษะฝีมือที่สะท้อนถึงฝีมืออันประณีตของคนไทย ตั้งแต่ ช่างไม้ ช่างแกะสลัก ช่างเซรามิก ช่างเครื่องเงิน เครื่องทอง เครื่องประดับ

กลุ่มที่สาม งานสร้างสรรค์ และการออกแบบ ทั้งแฟชั่น สถาปัตยกรรม การโฆษณา และซอฟต์แวร์ ซึ่งอุตสาหกรรมของไทย ต้องปรับทัศนคติในการผลิตจาก “การรับจ้างผลิต” เป็น “การออกแบบ” นำความคิดสร้างสรรค์ใส่เข้าไปให้มากขึ้น โดยเฉพาะสินค้าประเภทสิ่งทอ พลาสติก โดยต้องคำนึงถึง รสนิยมหรือสไตล์การดำเนินชีวิตของผู้บริโภค มีการออกแบบ วิจัยรูปแบบสินค้า ความสะดวกในการใช้ให้ เข้ากับกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มที่สี่ สื่อสมัยใหม่ หรืออินเทอร์เน็ตเอน터테인먼트 และดิจิทัลคอนเทนต์เป็นห่วงโซ่ที่ เหลือของ 3 กลุ่มแรก ที่ยังสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มต่อไปได้อีก ด้วยการใช้เทคโนโลยีแปลงสินค้ามาเป็นสื่อบันเทิง หรือดิจิทัลคอนเทนต์ เพื่อให้เกิดธุรกิจ เช่น ซีดี ภาพยนตร์ ทั้งนี้ ต้องบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์และ ทรัพย์สินทางปัญญาปกป้องภูมิปัญญาโบราณไทยอย่างเข้มข้น รวมทั้งต้องให้เกียรติในสิทธิส่วนบุคคล นอกจากนี้ ต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยให้มากขึ้น ทั้งสถาบันการศึกษา ส่วนราชการ เอกชน แม้แต่นักวิจัยอิสระ ขณะที่สภาวิจัยแห่งชาติต้องมีการวิจัยเพื่อบอกถึงรสนิยมแนวโน้มในการบริโภคของคน

2.2.5 แผนยุทธศาสตร์กระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. 2555-2559

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรหลักในการสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ปลุกฝังค่านิยมอันดีงาม บนพื้นฐานคุณธรรม นำสังคมอยู่เย็นเป็นสุข

พันธกิจ

- 1) ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ และสนองงานสำคัญของสถาบัน ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ให้มีการสืบทอดและพัฒนาอย่างยั่งยืน
- 2) ปลุกฝังค่านิยมและส่งเสริมวิถีชีวิตที่ดีงาม
- 3) นำมิติทางวัฒนธรรมมาเพิ่มคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคม ส่งเสริม อุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม
- 4) บริหารจัดการองค์ความรู้และมรดกศิลปวัฒนธรรมให้เกิดประโยชน์แก่สังคมไทยและ สังคมโลก

ยุทธศาสตร์

- 1) รักษาสืบต่อวัฒนธรรมของชาติและความหลากหลายทางวัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่อย่างมั่นคง
- 2) สร้างค่านิยม จิตสำนึก และภูมิปัญญาคนไทย
- 3) นำทุนทางวัฒนธรรมของประเทศมาสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ
- 4) การบริหารจัดการองค์ความรู้ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์

- 1) เป็นกรอบและแนวทางในการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมให้สอดคล้องและสนองต่อภารกิจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายของรัฐบาล
- 2) เพื่อบูรณาการมิติทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมกับวิถีชีวิตของประชาชน
- 3) เพื่อสร้างเครือข่ายและระดมทรัพยากรในการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
- 4) เพื่อเป็นเครื่องมือในการส่งเสริม ประสานและบูรณาการการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และประชาชน
- 5) เพื่อเสริมสร้างศักดิ์ศรี ความเสมอภาค ความสมานฉันท์ และสันติสุขแก่คนทุกกลุ่มทุกระดับ
- 6) ครอบคลุม ชุมชน ประเทศ และสังคมโลก

เป้าประสงค์

ระดับบุคคล

- 1) คนไทยมีจิตสำนึกและดำรงชีวิตตามรากฐานทางวัฒนธรรมของตนและรู้เท่าทันโลก
- 2) คนไทยทุกกลุ่มมีโอกาสร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อสร้างความสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน
- 3) คนไทยโดยส่วนรวม มีคุณภาพ มีความสามารถ มีความเข้าใจในรากฐานทางวัฒนธรรมของตน และนำมาใช้ในการดำรงชีวิต
- 4) คนไทยใช้คุณธรรมนำความรู้สร้างสรรค์สังคมให้เข้มแข็งและมั่นคง

ระดับชุมชน/สังคม

- 1) สังคมมีความสมานฉันท์ ดำรงไว้ซึ่งคุณธรรม
- 2) สถาบันทางสังคม เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันชุมชน สถาบันทางศาสนา ฯลฯ มีความเข้มแข็งทำหน้าที่เป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาเกิดเครือข่ายทางวัฒนธรรมที่กระจายอยู่ในภูมิภาคต่างๆ
- 3) แต่ละท้องถิ่นสามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเอง

ระดับประเทศ

- 1) ประเทศไทยสามารถเผยแพร่วัฒนธรรมไทยไปทั่วโลก และใช้วัฒนธรรมเป็นสื่อในการสร้างความสัมพันธ์หรือแก้ไขปัญหาคัดแย้งระหว่างประเทศ
- 2) ประเทศไทยสามารถพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานวัฒนธรรม อยู่ร่วมในสังคมโลกอย่างมีศักดิ์ศรี

นโยบายและยุทธศาสตร์ระยะยาวด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ตามแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติระยะ 10 ปี และยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะผู้สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 เป็นทิศทางสำคัญสำหรับการกำหนดแผนยุทธศาสตร์กระทรวงวัฒนธรรม ระยะ 5 ปี และแผนบริหารราชการแผ่นดิน 4 ปีของรัฐบาล การประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ดังกล่าว ต้องอาศัยข้อมูลสถิติที่มีคุณภาพและมาตรฐานสำหรับชี้สถานการณ์ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและที่มีความสำคัญและจำเป็นในการวัดผลตามเป้าหมาย และตัวชี้วัดตามนโยบายได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งในที่นี้เรียกว่า “สถิติทางการ” ที่อาจเป็นรายการสถิติที่มีหน่วยงานรับผิดชอบจัดเก็บอยู่แล้ว หรือมีการจัดเก็บซ้ำซ้อนตามภารกิจแต่ละหน่วยงาน หรือยังไม่มีหน่วยงานใดจัดเก็บ ดังปรากฏรายละเอียดตามผังสถิติทางการในบทต่อไป

บทที่ 3

ผังสถิติทางการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

3.1 แนวคิดในการจัดโครงสร้างสถิติทางการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

การจัดโครงสร้างและผังสถิติทางการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม พิจารณาจากข้อมูลที่เป็นต่อการประเมินและติดตามสถานการณ์การพัฒนา และการกำหนดนโยบาย และการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สำคัญของสาขาตามที่ได้นำเสนอในบทที่ 2 มีโครงสร้างสถิติทางการสถิติศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม (รวมสถิติทางการ) ดังต่อไปนี้

1. ศาสนา

1.1 บุคลากรทางศาสนา

- นักบวชในศาสนาพุทธ
- ผู้สอนศาสนาพุทธ (กรมการศาสนา)
- ผู้สอนศาสนาพุทธ (สำนักงานพระพุทธศาสนา)
- บุคลากรในศาสนาอิสลาม
- ผู้สอนศาสนาอิสลาม
- บุคลากรทางศาสนาอื่นๆ (คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู และซิกข์)

1.2 ศาสนสถานและศาสนิกชน

- พุทธศาสนสถาน
- ศาสนสถานอิสลาม
- ศาสนสถานอื่นๆ (คริสต์ พราหมณ์ – ฮินดู ซิกข์)
- ศาสนิกชนจากการทะเบียน

1.3 การเรียนรู้และอบรมทางศาสนา

- การเรียนรู้และอบรมทางศาสนาพุทธ
- การเรียนรู้และอบรมทางศาสนาอิสลาม
- การเรียนรู้และอบรมทางศาสนาคริสต์

1.4 การปฏิบัติศาสนกิจ

- การปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาของประชาชน
- การประกอบกิจทางศาสนาจากการสำรวจ
- การจาริกแสวงบุญ

1.5 การสนับสนุนศาสนา

- การสนับสนุนศาสนาโดยรัฐ
- การสนับสนุนพุทธศาสนสถานโดยรัฐ
- การสนับสนุนศาสนาโดยประชาชน

2. ศิลปะ วัฒนธรรม

2.1 บุคคล/องค์กรทางศิลปะ วัฒนธรรม

2.1.1 บุคคลทางศิลปะ วัฒนธรรม

- ศิลปินแห่งชาติ
- ศิลปินพื้นบ้าน
- ศิลปินร่วมสมัย
- บุคลากรด้านมรดกทางศิลปะ วัฒนธรรม
- ผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรม
- ผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านและช่างฝีมือพื้นบ้าน
- นักเขียน/นักประพันธ์

2.1.2 องค์กรทางศิลปะ วัฒนธรรม

- สมาคม/มูลนิธิ/ชมรมทางศิลปะ วัฒนธรรม
- เครือข่ายทางศิลปะ วัฒนธรรม
- เครือข่ายมรดกศิลปะ วัฒนธรรม

2.2 สิ่งประดิษฐ์ทางศิลปะ วัฒนธรรม

- โบราณวัตถุและศิลปวัตถุ
- งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม
- บรรณานุกรมชาติพันธุ์
- สื่อโสตทัศน์
- เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย ~~เครื่องดนตรีไทย-พื้นบ้าน~~

2.3 สินค้าและบริการเชิงศิลปะ วัฒนธรรม

- สถานประกอบการด้านศิลปะ วัฒนธรรม
- ผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ศิลปะ วัฒนธรรม

2.4 แหล่งเรียนรู้ทางศิลปะ วัฒนธรรม

- พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
- พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น
- โบราณสถาน/แหล่งโบราณคดี/อุทยานประวัติศาสตร์
- สถานที่จัดแสดงงานทางศิลปะ วัฒนธรรม
- หอจดหมายเหตุ / หอสมุด
- แหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมชุมชน/ท้องถิ่น

2.5 การสนับสนุนศิลปะ วัฒนธรรม

- การสนับสนุนศิลปะ วัฒนธรรม

2.6 ความเสี่ยงทางวัฒนธรรม

- ลักษณะการอยู่อาศัยของเด็ก
- สถานภาพทางครอบครัว

- การใช้เวลาว่างของประชากร
- การสมรสในเด็ก
- มารดาอายุน้อย
- พฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชน
- พฤติกรรมเชิงบวกของเด็กและเยาวชน
- เด็กไทยจิตอาสา
- การใช้เวลากับสื่อ

2.7 การเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม

- เครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม

3.2 ผังสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

ตารางข้างล่างนี้นำเสนอโครงสร้างสถิติ ชื่อสถิติทางการ รายการสถิติทางการ (และการจัดจำแนกและระดับการนำเสนอ) หน่วยงานรับผิดชอบ ในกรณีที่เป็นสถิติทางการที่อยู่ภายใต้การบริหารจัดการของสาขาอื่น แต่มีความสำคัญต่อสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จะระบุไว้ในช่องหมายเหตุว่าเป็นสถิติทางการสาขาใด ในกรณีที่สถิติทางการในผังนี้เป็นสถิติทางการที่สาขาอื่นต้องการใช้ ก็ระบุไว้ในช่องหมายเหตุว่าสาขาใดต้องการใช้

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
1. ศาสนา					
1.1 บุคลากรทางศาสนา	1) นักบวชในศาสนาพุทธ	1) จำนวนพระภิกษุ สามเณร จำแนกตามประเภท ตามนิกาย <u>วุฒิการศึกษาและจังหวัด ภาค</u>	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.)	ยังไม่มีการจำแนกวุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค	
		2) จำนวนพระภิกษุ สามเณรที่ศึกษา/จบการศึกษาหลักสูตรพระปริยัติธรรม จำแนกตามแผนกสามัญ และแผนกธรรม-บาลี ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		3) จำนวนพระสังฆาธิการ จำแนกตามระดับเจ้าคณะฯ เจ้าอาวาสและนิกาย ¹⁷	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		4) จำนวนพระสมณศักดิ์ ในประเทศ และต่างประเทศ จำแนกตามชั้นสมณศักดิ์	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		5) จำนวนพระธรรมทูตทั่วไป/ เฉพาะกิจ/ บนพื้นที่สูง/ ที่ไปต่างประเทศ/ ชาว	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	ยังไม่มีการจัดเก็บจำแนกวุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค	

* สดมภ์จะไม่ปรากฏในแผนพัฒนาฯ ฉบับสมบูรณ์

¹⁷ การปกครองสงฆ์ขึ้นกับสำนักงานเจ้าคณะใหญ่ ภาค จังหวัด อำเภอ ตำบล

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		ต่างประเทศ <u>จำแนกตามวุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค</u>			
	2) ผู้สอนศาสนาพุทธ (กรมการศาสนา)	1) จำนวนพระธรรมวิทยากร ในศูนย์การเรียนรู้ศีลธรรม การอบรมคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามจังหวัด อายุ ระดับการศึกษา	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนผู้สอนที่ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จำแนกตามสถานะผู้สอน (บรรพชิต ฆราวาส)	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ มี 3,000 ศูนย์ เดิมใช้ชื่อว่าโรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ มีระบบฐานข้อมูลศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์
	3) ผู้สอนศาสนาพุทธ (สำนักงานพระพุทธฯ)	1) จำนวนพระนักเผยแผ่ พระพุทธศาสนา <u>จำแนกตามวุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค</u>	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	<u>ยังไม่มีการจัดเก็บจำแนกตามวุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค</u>	

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		2) จำนวนพระนักเทศน์ จำแนกตามประเภท (พระนักเทศน์แม่แบบ และพระนักเทศน์ประจำจังหวัด) ¹⁸ <u>วุฒิการศึกษา</u>	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	ยังไม่มีการจัดเก็บจำแนกตามวุฒิการศึกษา	
	4) บุคลากรในศาสนาอิสลาม	1) จำนวนสัปบุรุษประจำมัสยิด อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น จำแนกตามกลุ่มอายุ เขตการปกครอง	สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย		หน่วยงานไม่อยู่ในคณะอนุกรรมการฯ http://www.cicot.or.th/2011/main/content.php?page=news&category=11&id=22
	5) ผู้สอนศาสนาอิสลาม	1) จำนวนผู้สอนศาสนาในศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด(คอม.) จำแนกตามจังหวัด	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	ระเบียบกรรมการศาสนาว่าด้วยศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด พ.ศ. 2551
	6) บุคลากรทางศาสนาอื่นๆ (คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู ซิกข์)	1) จำนวนบุคลากรด้านเผยแผ่ศาสนาคริสต์ จำแนกตามสัญชาติ	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u> มีการจัดเก็บชื่อ-นามสกุล สัญชาติ ที่อยู่ วันหมดอายุ การต่อวีซ่า	
		2) จำนวนบุคลากรด้านเผยแผ่ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู จำแนกตามสัญชาติ			
		3) จำนวนบุคลากรด้านเผยแผ่ศาสนาซิกข์ จำแนกตามสัญชาติ			

¹⁸ พระนักเทศน์แม่แบบ หมายถึง พระนักเทศน์ที่ผ่านการอบรมจากคณะกรรมการฝึกอบรมพระนักเทศน์ที่มหาเถรสมาคมแต่งตั้ง เพื่อไปจัดอบรมพระนักเทศน์ประจำจังหวัด มีสองประเภทคือพระนักเทศน์แม่แบบ และพระนักเทศน์ประจำจังหวัด http://www.br.ac.th/elearning/social/jitraporn/Buddhism%20%20M6/Unit9_1.html

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
1.2 ศาสนสถานและ ศาสนิกชน	1) พุทธศาสนสถาน	1) จำนวนวัดทั่วประเทศ จำแนกตาม การได้รับวิสุงคามสีมา ¹⁹ (วัดที่ได้รับ วิสุงคามสีมา และสำนักสงฆ์) นิิกาย จังหวัด และภาค	สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนวัดทั่วประเทศ จำแนกตาม ประเภทวัด ²⁰ (พระอารามหลวง วัดราษฎร์ วัดร้าง) นิิกาย จังหวัด และภาค	สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		3) จำนวนวัดไทยในต่างประเทศ จำแนกตามประเทศ	สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
	2) ศาสนสถานอิสลาม	1) จำนวนมัสยิดทั่วประเทศ จำแนก ตามจังหวัด	สำนักงานกิจการ ความมั่นคงภายใน (ส่วนประสานราชการ) กรมการปกครอง	กรมการปกครอง กำกับดูแลเรื่องการ จดทะเบียนอนุญาต สร้างมัสยิด หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะอนุกรรมการฯ

¹⁹ วัดในศาสนาพุทธแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา และสำนักสงฆ์ วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา คือ วัดที่มีอุโบสถเป็นที่ทำสังฆกรรม คำว่า วิสุงคามสีมา ในที่นี้หมายถึงเขตที่พระมหากษัตริย์พระราชทานแก่สงฆ์เพื่อใช้เป็นที่สร้างโบสถ์ ส่วนสำนักสงฆ์ คือ วัดที่ยังไม่ได้รับพระราชทาน วิสุงคามสีมา จึงไม่มีอุโบสถ <http://www.dhammathai.org/watthai/royalwat.php>

²⁰ พระอารามหลวง คือวัดที่พระมหากษัตริย์ หรือพระบรมวงศานุวงศ์ ทรงสร้างหรือทรงบูรณปฏิสังขรณ์ หรือมีผู้สร้างน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเป็นวัดหลวง และวัดที่ราษฎรสร้าง หรือบูรณปฏิสังขรณ์ และขอพระราชทานให้ทรงรับไว้เป็นพระอารามหลวง วัดราษฎร์ ได้แก่วัดที่ประชาชนสร้าง หรือปฏิสังขรณ์ วัดร้าง คือวัดที่ทรุดโทรม ไม่มีพระสงฆ์พำนักอาศัยจำพรรษา ทางราชการจะขึ้นทะเบียนไว้ ซึ่งหากบูรณะได้อาจยกเป็นวัดมีพระสงฆ์ต่อไป

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
	3) ศาสนสถานอื่นๆ (คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู ซิกข์)	1) จำนวนโบสถ์คริสต์ทั่วประเทศ จำแนกตามนิกาย จังหวัด	กรมการศาสนา	ข้อมูลจากการจดทะเบียน จัดเก็บข้อมูล ปี พ.ศ. 2552 รวบรวมโดยสำนักงานวัฒนธรรม จังหวัด ไม่มีแผนจัดเก็บข้อมูลอีก	
	4) ศาสนสถานพราหมณ์- ฮินดู	2) จำนวนเทวสถานโบสถ์พราหมณ์ จำแนกตามนิกาย จังหวัด			
	5) ศาสนสถานซิกข์	3) จำนวนวัดซิกข์ จำแนกจังหวัด			
	4) ศาสนิกชนจาก การทะเบียน	1) จำนวนผู้นับถือศาสนาจาก การทะเบียน จำแนกตามศาสนา เพศ จังหวัด ภาค	กรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน)		ข้อมูลจากทะเบียน ราษฎร หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะอนุกรรมการฯ
1.3 การเรียนรู้และอบรม ทางศาสนา	1) การเรียนรู้และอบรม ทางศาสนาพุทธ	1) จำนวนหน่วยเผยแพร่ พระพุทธศาสนา (หน่วยเผยแพร่ ศีลธรรม หน่วยพุทธศาสนาใน สถานศึกษา และหน่วยสงเคราะห์ พุทธมามกะ) จำแนกตามจังหวัด	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	กรมการศาสนา มี โครงการอุดหนุน หน่วยเผยแพร่ พระพุทธศาสนา ประกอบด้วย 3 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) <u>หน่วยเผยแพร่ ศีลธรรม</u> กลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนทั่วไป 2) <u>หน่วยพุทธศาสนา ในสถานศึกษา</u> กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียน นิสิต นักศึกษา ตั้งแต่ระดับ ประถมศึกษาถึง

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
					อุดมศึกษา และ 3) <u>หน่วยสงเคราะห์ พุทธมามกะ</u> กลุ่มเป้าหมายคือเด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป
		2) จำนวนผู้เข้ารับการอบรมในหน่วย เผยแผ่พระพุทธศาสนา จำแนกตาม จังหวัด	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		3) จำนวนศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนา วันอาทิตย์(ศพอ.) จำแนกตาม ประเภท ²¹ จังหวัด ภาค	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	มีระบบฐานข้อมูล ศูนย์ศึกษา พระพุทธศาสนาวัน อาทิตย์
		4) จำนวนผู้เรียนพระพุทธศาสนาวัน อาทิตย์ จำแนกตามชั้นเรียน ห้องเรียน เพศ กลุ่มอายุ	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		5) จำนวนวัดที่จัดบรรพชาอุปสมบท พระภิกษุ สามเณรภาคฤดูร้อน จำแนกตามจังหวัด และภาค	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	จัดทำทะเบียนวัดที่ เข้าร่วมโครงการ บรรพชาอุปสมบท พระภิกษุ สามเณร ภาคฤดูร้อน จำแนก ตามจังหวัดเป็นรายปี

²¹ หมายถึง ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาเดิม และศูนย์ที่จะได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐานเป็นศูนย์ต้นแบบในอนาคต

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		6) จำนวนผู้บรรพชาอุปสมบท พระภิกษุ สามเณรภาคฤดูร้อน จำแนกตามจังหวัด และภาค	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		7) จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ สวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย จำแนกตามอายุ เพศ จังหวัด อายุ ระดับการศึกษา รายปี	กรมการศาสนา	<u>กำลังดำเนินการจัดทำฐานข้อมูล คาดว่าจะแล้วเสร็จ.....</u>	
		8) จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ ประกวดบรรยายธรรม จำแนกตาม จังหวัด อายุ ระดับการศึกษา รายปี	กรมการศาสนา	<u>กำลังดำเนินการ จัดทำฐานข้อมูล คาดว่าจะแล้วเสร็จ</u>	
	2) การเรียนรู้และอบรม ทางศาสนาอิสลาม	1) จำนวนศูนย์อบรมศาสนาอิสลาม และจริยธรรมประจำมัสยิด ²² ทั่ว ประเทศ จำแนกตามจังหวัด ภาค	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนผู้เรียนศาสนาอิสลามและ จริยธรรมในศูนย์อบรม จำแนกตาม กลุ่มอายุ เพศ เขตการปกครอง	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
	3) การเรียนรู้และอบรม ทางศาสนาคริสต์	1) จำนวนศูนย์อบรมทางศาสนา คริสต์ จำแนกจังหวัด	ยังไม่มีหน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	ยังไม่มีข้อมูลต้องรวบรวมข้อมูล จากเครือข่ายองค์กรทางศาสนา คริสต์ที่กรมการศาสนารับรองมี 5 องค์กร คือ 1) สภาประมุขแห่งบาทหลวง โรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย	http://www.idmt.org/ index.php?lay=sho w&ac=article&id=53 9406416&Ntype=16

²² “ศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด” หมายความว่า สถานที่ที่มีสัณยัตจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นสถานที่ให้การศึกษาและอบรมจริยธรรมอิสลาม ตลอดจนการจัดกิจกรรมด้านศาสนาและประเพณีที่ไม่ขัดกับหลักศาสนาอิสลาม มีชื่อย่อว่า “ศอม.”

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
				2) สภาคริสตจักรในประเทศไทย 3) สหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย 4) สหคริสตจักรแบปติสต์ในประเทศไทย 5) มุลนิธิคริสตจักรเซเว่นเดย์แอ๊ดเวนตีสแห่งประเทศไทย	
		2) จำนวนผู้เรียน/ผู้อบรมทางศาสนาคริสต์ จำแนกจังหวัด	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก	ยังไม่มีข้อมูล	
1.4 การปฏิบัติศาสนกิจ	1) การปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาของประชาชน	1) จำนวนคนในครัวเรือนอายุ 6 ปีขึ้นไป ที่ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อย สัปดาห์ละครั้ง จำแนกตามศาสนา	กรมการพัฒนาชุมชน		จปฐ. มีเฉพาะข้อมูล ครัวเรือน นอกเขตเทศบาล หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะอนุกรรมการฯ
	2) การประกอบกิจการทางศาสนาจากการสำรวจ	1) จำนวนและร้อยละของ พุทธศาสนิกชนอายุ 13 ปีขึ้นไป จำแนกตามการประกอบกิจการทางศาสนา ภาค เขตการปกครอง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจสภาวะทางสังคม และวัฒนธรรม)	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u> จัดทำทุก 3 ปี	(*สสช.เปลี่ยนจาก คำว่าอิสลามิกชนเป็น มุสลิม)
		2) จำนวนและร้อยละของมุสลิม* อายุ 13 ปีขึ้นไป จำแนกตามการประกอบกิจการทางศาสนา ภาค เขตการปกครอง			
		3) จำนวนและร้อยละของ คริสต์ศาสนิกชนอายุ 13 ปีขึ้นไป จำแนกตามการประกอบกิจการทางศาสนา ภาค เขตการปกครอง			

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
	3) การจาริกแสวงบุญ ²³	1) จำนวนพระสงฆ์ที่เดินทางไปประกอบศาสนกิจ ณ สังฆมณฑลสถาน 4 ตำบล จำแนกตามจังหวัด	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนพุทธบริษัทที่เข้าร่วมโครงการเดินทางไปประกอบศาสนกิจ ณ สังฆมณฑลสถาน 4 ตำบล จำแนกตาม เพศ	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		3) จำนวนผู้ไปประกอบพิธีฮัจย์ที่มักกะฮ์ จำแนกตามเพศ จังหวัด	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย มีรมต.วธ.เป็นประธาน
1.5 การสนับสนุนศาสนา	1) การสนับสนุนศาสนาโดยรัฐ	1) จำนวนศาสนสถานโครงการลานธรรมลานวิถีไทยที่ได้รับเงินอุดหนุนในการจัดกิจกรรมทางศาสนา จำแนกตามศาสนา จังหวัด ภาค	กรมการศาสนา	ยังไม่ได้จัดเก็บข้อมูลอยู่ในช่วงของการจัดกิจกรรม	เดิมชื่อโครงการลานบุญ ลานปัญญา
		2) จำนวนศาสนสถานที่ได้รับเงินอุดหนุนในการบูรณะซ่อมแซมศาสนสถาน (ศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดูและซิกข์) จำแนกตามภาค จังหวัด	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	การบูรณะซ่อมแซมศาสนสถานศาสนาอื่นเป็นหน้าที่กรมการศาสนา

²³ “การจาริกแสวงบุญ” คือ การเดินทางหรือการแสวงหาสิ่งที่มีความสำคัญทางจิตวิญญาณต่อจิตใจ บางครั้งก็จะเป็นการเดินทางไปยังศาสนสถานที่มีความสำคัญต่อความเชื่อหรือความศรัทธาของผู้คน สมาชิกของศาสนาหลักของโลกมักจะร่วมในการเดินทางไปแสวงบุญ ผู้ที่เดินทางไปทำการจาริกแสวงบุญเรียกว่านักแสวงบุญ (<http://th.wikipedia.org/การจาริกแสวงบุญ>)

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		3) จำนวนสถาบันทางศาสนา ที่ได้รับเงินสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางศาสนา จำแนกตามศาสนาที่กรมการศาสนารับรอง (5 ศาสนา) จังหวัดภาค	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	ข้อมูลทะเบียนรายปี
		4) จำนวนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ที่ได้รับเงินสนับสนุนในการดำเนินงานทางศาสนา จำแนกตามจังหวัด ภาค	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	ข้อมูลทะเบียนรายปี
		5) จำนวนผู้ประกอบการอัญมณีที่ทำสัญญาเงินยืมกองทุนสำหรับผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ จำแนกตามจังหวัด	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	ข้อมูลทะเบียนรายปี
	2) การสนับสนุนพุทธศาสนสถานโดยรัฐ	1) จำนวนพุทธศาสนสถานที่ได้รับการบูรณะซ่อมแซม	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.)	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
	3) การสนับสนุนศาสนาโดยประชาชน	1) จำนวนผู้บริจาคเพื่อศาสนา <u>จำแนกตามศาสนา ประเภท²⁴ เพศ จังหวัด</u>	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก	ยังไม่มีข้อมูล	
		2) จำนวนเงินบริจาคเพื่อศาสนา <u>จำแนกตามประเภท เพศ จังหวัด</u>			

²⁴ ยกตัวอย่างเช่น เพื่อสะเดาะเคราะห์ การศึกษาของสงฆ์ คำสาธยายโศก เป็นต้น

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
2. ศิลปะ วัฒนธรรม					
2.1 บุคคล / องค์การทาง ศิลปะ วัฒนธรรม					
2.1.1 บุคคลทาง ศิลปะ วัฒนธรรม	1) ศิลปินแห่งชาติ	1) จำนวนศิลปินแห่งชาติ จำแนกตาม เพศ สาขา จังหวัด	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม (สวธ.)	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u> จัดเก็บทุกปี พ.ศ. 2529 - 2554	
	2) ศิลปินพื้นบ้าน	1) จำนวนคณะแสดงพื้นบ้าน ²⁵ จำแนกตามสาขา จังหวัด	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u> จัดเก็บทุกจังหวัดโดยขอความ ร่วมมือจากสำนักงานวัฒนธรรม จังหวัด หรือสภาวัฒนธรรม จังหวัด มีรายงานแล้ว 62 จังหวัด	
		2) จำนวนศิลปินการแสดงพื้นบ้าน จำแนกตามสาขา เพศ จังหวัด			
	3) ศิลปินร่วมสมัย	1) จำนวนศิลปินร่วมสมัย จำแนกตาม เพศ สาขา ประเภทรางวัล	สำนักงานศิลปวัฒนธรรม ร่วมสมัย (สศร.)	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	รวมศิลปินที่ได้ รางวัลศิลปาธรแล้ว
		2) จำนวนเยาวชนต้นแบบศิลปะร่วม สมัย จำแนกตามสาขา	สำนักงานศิลปวัฒนธรรม ร่วมสมัย	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
	4) บุคลากรด้านมรดกทาง ศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนบุคลากรด้านมรดกทาง ศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามเพศ อายุ จังหวัด การศึกษา ด้าน ²⁶	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลจำนวนรวม การจำแนก รายละเอียดต้องจำแนกจากการ จัดเก็บในรูปแบบข้อมูลรายบุคคล มีเฉพาะข้อมูลของกรมศิลปากร</u>	
		2) จำนวนช่างด้านศิลปะ วัฒนธรรม ของรัฐ จำแนกตามประเภท ²⁷ เพศ	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	มีข้อมูลช่างสิบหมู่ ²⁸ จำแนกตามประเภท

²⁵ ศิลปะการแสดงพื้นบ้าน แบ่งเป็น 2 หมวด คือ สาขาดนตรีและสาขาการแสดง

²⁶ ด้านภาษา หนังสือ วรรณกรรม ด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์ ด้านจารีตประเพณี ภูมิปัญญาพื้นบ้าน

²⁷ ได้แก่ ช่างสิบหมู่ ช่างประติมากรรม ช่างจิตรกรรม

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
	5) ผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามสาขา และสถาบัน	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (สพศ.)	สพศ.รับเป็นเจ้าภาพรวบรวม ข้อมูลครู-อาจารย์ที่สอนใน สถาบันอื่นด้วย เพื่อให้เป็นข้อมูล ภาพรวม เช่น สถาบันราชภัฏ การศึกษาชั้นพื้นฐาน ฯลฯ	
	6) ผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านและ ช่างฝีมือพื้นบ้าน	1) จำนวนผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่น และ ปราชญ์ชาวบ้าน จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม/ สนง.เลขาธิการสภา การศึกษา	- ควรมีการตกลงหน่วยงานหลัก รวบรวมข้อมูลภาพรวม - สวช.จัดตั้งคลังสมองภูมิปัญญา ท้องถิ่น โครงการวัฒนธรรมไทย สายใยชุมชนดำเนินการตั้งแต่ปี 2549 แต่ยังไม่ชัดเจนว่า มีการจัดเก็บข้อมูลผู้มีภูมิปัญญา ในท้องถิ่นหรือไม่ - สนง. เลขาธิการสภาการศึกษา (ไม่อยู่ในอนุกรรมการ) มีการ จัดเก็บข้อมูลการยกย่องครูผู้มีภูมิ ปัญญาไทย ตั้งแต่ปี 2542 ต่อเนื่องมีสมาคมครูภูมิปัญญาไทย 9 สาขา ²⁹ จำแนกตามภาค	
		2) จำนวนช่างฝีมือพื้นบ้าน จำแนก ตามเพศ สาขา จังหวัด	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u> รวบรวมข้อมูลจากสำนักงาน วัฒนธรรมจังหวัด	

²⁸ ช่างสิบหมู่ ได้แก่ 1. ช่างเขียน 2. ช่างปั้น 3. ช่างแกะ 4. ช่างสลัก 5. ช่างหล่อ 6. ช่างกลึง 7. ช่างหุ่น 8. ช่างรัก 9. ช่างบุ 10. ช่างปูน

²⁹ ได้แก่ ด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หัตถกรรม การแพทย์แผนไทย การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ กองทุนและธุรกิจชุมชน ศิลปกรรม ภาษาและวรรณกรรม ปรัชญา ศาสนาและประเพณี และด้านโภชนาการ

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
	7) นักเขียน/นักประพันธ์	1) จำนวนนักเขียน/นักประพันธ์ จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด อำเภอ ประเภทรางวัล	ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	ไม่มีข้อมูล	
2.1.2 องค์การทาง ศิลปะ วัฒนธรรม	1) สมาคม/มูลนิธิ/ชมรม ทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนสมาคม/มูลนิธิ/ชมรม จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (ศูนย์ข้อมูลกลางฯ)	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
	2) เครือข่ายทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนเครือข่ายด้านศิลปะ วัฒนธรรม (องค์กร และบุคคล) <u>จำแนกตามสาขา จังหวัด</u>	สถาบันพัฒนาการมี ส่วนร่วมฯ สป.วธ. /กรม ส่งเสริมวัฒนธรรม	มีหลายหน่วยงานจัดทำ บาง เครือข่ายมีความซ้ำซ้อนกัน - สถาบันพัฒนาการมี ส่วนร่วมฯ สป.วธ. รับเป็นผู้ ประสานรวบรวมจากหน่วยงาน ต่างๆ เช่น สบศ.สวธ. เพราะมี MOU เก็บข้อมูลภาพรวม เครือข่ายที่ชัดเจนเพราะเครือข่าย มีจำนวนมาก ซ้ำซ้อน หลายระดับ มีปัญหาเรื่องค่านิยามเครือข่าย - กรมส่งเสริมวัฒนธรรมมีข้อมูล เครือข่ายวิทยุชุมชน มีแบบทั้ง องค์กร และบุคคล ระดับจังหวัด ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด อยู่ในการ กำกับดูแลของสถาบันราชภัฏใน จังหวัด สภาวัฒนธรรมกรุงเทพฯ กทม.(เขตและแขวง) และสภา วัฒนธรรมจังหวัดอำเภอ ตำบล	

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
	3) เครือข่ายมรดกศิลปวัฒนธรรม	1) จำนวนเครือข่ายวัฒนธรรมของกรมศิลปากร เช่น พระสังฆาธิการที่เป็นเครือข่ายวัฒนธรรม จำแนกตามสำนักศิลปากร 15 สำนัก และปราชญ์ทางภาษา จำแนกตามจังหวัด	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนอาสาสมัครมรดกศิลปวัฒนธรรม (อสมศ.) จำแนกตามเพศ จังหวัด	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
2.2 สิ่งประดิษฐ์ทางศิลปวัฒนธรรม	1) โบราณวัตถุและศิลปวัตถุ ³⁰	1) จำนวนโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุที่ครอบครองโดยวัดและเอกชน จำแนกตามสถานที่และจังหวัด	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
	2) งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรม	1) จำนวนงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามหัวเรื่อง ประเภท ภาค จังหวัด	สพศ./ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร/ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)/ สวธ.	- มีหลายหน่วยงานผลิตผลงานวิจัย ควรตกลงหาหน่วยงานหลักรวบรวมสถิติ	งานวิจัยทางวัฒนธรรมมี มีสองประเภท กลุ่มทั่วไป และกลุ่มให้ทุนเฉพาะ - งานสร้างสรรค์เป็นงานที่ศิลปินทำขึ้นมาแล้ว ไปจดลิขสิทธิ์
		2) จำนวนผลงานวิจัยที่มีการจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	<u>ไม่มีข้อมูล</u>	ตัวชี้วัดแผนแม่บทวัฒนธรรมฯ

³⁰ ศิลปวัตถุ หมายถึง “วัตถุอันเป็นผลงานสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์ที่ประกอบด้วยศิลปลักษณะ เช่น ภาพเขียน รูปปั้น เครื่องลายคราม เครื่องถม; (กฎ) น. สิ่งที่ทำด้วยฝีมืออย่างประณีตและมีคุณค่าสูงในทางศิลปะ”. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2552.

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
	3) บรรณานุกรมชาติพันธุ์	1) จำนวนข้อมูลบรรณานุกรมชาติพันธุ์	ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
	4) สื่อโสตทัศน์	1) จำนวนรายการวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ที่ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	กรมประชาสัมพันธ์	ปัจจุบันมีเฉพาะข้อมูลของ กรมประชาสัมพันธ์ กสทช. ยังไม่ มีข้อมูลภาพรวม	
		2) จำนวนเรื่องที่ให้บริการสื่อ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ ทางด้าน ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม			
	5) เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย <u>เครื่อง</u> <u>ดนตรีไทย-พื้นบ้าน</u>	1) จำนวนเครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย <u>เครื่องดนตรีไทย-</u> <u>พื้นบ้าน</u> จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (ศูนย์ข้อมูลกลาง ทางวัฒนธรรม)	ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรมให้ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดส่ง ข้อมูลเข้าระบบ มีข้อมูลรายวัน รายเดือนและรายปี มีการจัดทำเป็นหมวดหมู่ ยังไม่ได้ จัดทำในลักษณะสถิติเชิงปริมาณ <u>และยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล</u> <u>เครื่องดนตรีไทย พื้นบ้าน</u>	http://m-culture.in.th/stat
2.3 สินค้าและบริการเชิง ศิลปะ วัฒนธรรม	1) สถานประกอบการ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนสถานประกอบการ ภายใต้ พ.ร.บ.ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551	สวธ.	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนผู้ประกอบการได้รับ การส่งเสริมยกย่องและเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ (กิจการ)	ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	ไม่มีข้อมูล	ตัวชี้วัดกระทรวง วัฒนธรรม
	2) ผลิตภัณฑ์เชิง สร้างสรรค์ศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนประเภทสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามหมวดหมู่ประเภทสินค้า	กรมการพัฒนาชุมชน (พช.)	มีข้อมูลภาพรวมยังไม่ได้จำแนก ว่าเป็นสินค้าศิลปวัฒนธรรมเชิง สร้างสรรค์	หน่วยงานไม่อยู่ใน อนุกรรมการฯ

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
2.4 แหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม	1) พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ	1) จำนวนพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จำแนกตามจังหวัด	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนผู้เข้าใช้-เข้าชม พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จำแนกตาม จังหวัดที่ตั้ง ประเภทผู้ใช้-ผู้ชม ³¹ เพศ	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
	2) พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	1) จำนวนพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นที่ ดำเนินการ โดยองค์กรชุมชนหรือ เอกชน จำแนกตามเนื้อหาที่จัดแสดง การบริหารจัดการ ภาค และจังหวัด	ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u> (มีฐานข้อมูล)	
		2) จำนวนผู้ใช้บริการพิพิธภัณฑ์ ท้องถิ่นที่ดำเนินการโดยองค์กรชุมชน หรือเอกชน จำแนกตามเพศ	ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร	ไม่มีการจัดเก็บจริงเนื่องจาก ขาดคนดูแลงานทะเบียน บางแห่ง มีผู้ใช้บริการน้อยมาก จัดเก็บได้ ประมาณ 20%	
	3) โบราณสถาน/แหล่ง โบราณคดี/อุทยาน ประวัติศาสตร์	1) จำนวนโบราณสถาน อุทยาน ประวัติศาสตร์ จำแนกตามจังหวัด	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนผู้ใช้บริการโบราณสถาน/ อุทยานประวัติศาสตร์ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค จำแนกตามเพศ	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		3) แหล่งโบราณคดีที่ได้รับความนิยม จำแนกตามจังหวัด	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	

³¹ ได้แก่ ชาวต่างประเทศ ชาวไทย พระภิกษุสามเณร นักเรียนนักศึกษา แยกทางราชการ

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
	4) สถานที่จัดแสดงงานทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนสถานที่จัดแสดงงานทางศิลปะ วัฒนธรรม <u>จำแนกตามประเภท</u> ³² จังหวัด	กรมศิลปากร / สวธ. / หอภาพยนตร์แห่งชาติ/อปท./ สถาบันการศึกษา/เอกชน	<p>ยังไม่มีกรรรวบรวมสถิติภาพรวม ควรหาหน่วยงานหลักประสานรวบรวมสถิติ</p> <p>- สวธ.ดูแลหอศิลป์ ปัจจุบัน ไม่ได้ดูแลหอวัฒนธรรม นิทัศน์(แต่มีข้อมูลเดิม) ปัจจุบัน หน่วยงานท้องถิ่นเป็นผู้ดูแล</p> <p>- กรมศิลปากรดูแลหอศิลป์ ภายใต้พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ แต่มีหอศิลป์อื่นๆ ได้แก่ หอศิลป์ในมหาวิทยาลัย เช่น ม.ศิลปากร มศว. เป็นต้น บางแห่งใช้คำว่า หอศิลปกรรม มีหอศิลปวัฒนธรรม กทม. หอศิลป์ของเอกชน เช่น หอศิลป์พระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กทม. หอศิลป์ร่วมสมัยอาร์เดล ฯลฯ (http://travel.kapook.com/view40151.html)</p> <p>- โรงละคร (โรงมหรสพ) มีหลายสังกัด ทั้งของรัฐ เอกชน มูลนิธิ ;</p> <p>- สังกัดกรมศิลปากรมีโรงละคร</p>	

³² ได้แก่ หอศิลป์ หอศิลป์ โรงละคร ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย หอภาพยนตร์

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
				<p>แห่งชาติ มีกทม.สุพรรณ และ นครราชสีมา</p> <p>- ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย</p> <p>- โรงละครศาลาเฉลิมกรุง-มูลนิธิ ศาลาเฉลิมกรุง กทม.</p> <p>- โรงละครวังหน้า-สพศ.</p> <p><u>เอกชน:</u></p> <p>- โรงละครอักษรา</p> <p>เมืองไทยรัชดาลัยเทียเตอร์</p> <p>สยามนิรมิต ภัทรวดีเทียเตอร์</p> <p>โรงละครมรดกใหม่</p> <p>โรงละครกรุงเทพ</p> <p>โรงละครกาดสวนแก้ว</p> <p>- พิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์และโรง ภาพยนตร์ศรีศาลายา ห้องสมุด และโสตทัศนสถาน เชิด ทรงศรี</p> <p>หน่วยงานที่ดูแล คือ หอ ภาพยนตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)</p>	
		2) จำนวนผู้ใช้บริการสถานที่จัดแสดงงานทางศิลปะ วัฒนธรรม <u>จำแนกตามเพศ</u>	กรมศิลปากร / สวธ. / หอภาพยนตร์แห่งชาติ/อปท./สถาบันการศึกษา/เอกชน	ยังไม่มีข้อมูล ควรตกลงหาหน่วยงานประสานรวบรวมการจัดเก็บ ซึ่งควรเป็นหน่วยงานเดียวกับจำนวนสถานที่จัดแสดง	

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		3) จำนวนการจัดแสดงนิทรรศการและผลงานด้านศิลปวัฒนธรรม ³³	กรมศิลปากร / สวธ. / หอภาพยนตร์แห่งชาติ/ อปท./สถาบันการศึกษา/ เอกชน	ยังไม่มีข้อมูล ควรตกลงหาหน่วยงานประสานรวบรวมการจัดเก็บ ซึ่งควรเป็นหน่วยงานเดียวกับจำนวนสถานที่จัดแสดง	
	5) หอจดหมายเหตุ ³⁴ / หอสมุด	1) จำนวนหอสมุดแห่งชาติ/ หอจดหมายเหตุ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนผู้ใช้บริการหอสมุดแห่งชาติ/ หอจดหมายเหตุ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำแนกตามเพศ	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
	6) แหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมชุมชน/ท้องถิ่น	1) จำนวนแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมชุมชน/ท้องถิ่น ภายใต้โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ³⁵	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม (สวธ.)	
2.5 การสนับสนุนศิลปะวัฒนธรรม	1) การสนับสนุนศิลปะวัฒนธรรม	1) จำนวนเงินบูรณะซ่อมแซมแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะ วัฒนธรรม และโบราณสถาน จำแนกตามประเภทแหล่งเรียนรู้	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
2.6 ความเสี่ยงทางวัฒนธรรม	1) ลักษณะการอยู่อาศัยของเด็ก	1) ร้อยละการกระจายตัวของเด็กอายุ 0 - 17 ปี ร้อยละของเด็กในครัวเรือนที่มีอายุ 0 - 17 ปีที่ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย		มาจากสาขา สวัสดิการสังคม

³³ ได้แก่ ทศนศิลป์ ดุริยางคศิลป์ นาฏศิลป์ วรรณกรรม ศิลปการแสดง และ ศิลปประยุกต์

³⁴ จดหมายเหตุ (อังกฤษ: archive) หมายถึง บันทึก หรือรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ ช่วงเวลาหนึ่งๆ โดยผู้บันทึกอาจเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือบุคคลทั่วไปก็ได้. พจนานุกรมเสรีออนไลน์ <http://www.wiki.org>

³⁵ มี 6 องค์ประกอบหลักของโครงการ คือ 1)คลังสมอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) การส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม 3) การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม 4) ลานวัฒนธรรม 5)พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน 6) สารสนเทศและห้องสมุดชุมชน

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		แม่ และร้อยละของเด็กที่กำลังทำ จำแนกตามภาค เพศ เขตที่อยู่อาศัย อายุ การศึกษาของแม่ ฐานะทาง เศรษฐกิจของครัวเรือน	(MICS))		
		2) ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 59 เดือนที่ ปล่อยให้เด็กอายุต่ำกว่า 10 ปีดูแล หรือถูกปล่อยให้อยู่ตามลำพังในช่วง สัปดาห์ที่แล้ว จำแนกตาม ภาค เพศ เขตที่อยู่อาศัย อายุ การศึกษาของแม่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจสถานการณเด็ก และสตรีในประเทศไทย (MICS))		มาจากสาขาหญิง และชาย
	2) สถานภาพทาง ครอบครัว	1) อัตราการหย่าร้าง จากการทะเบียน	กรมการปกครอง (สำนัก บริหารการทะเบียน)		มาจากสาขา ประชากรศาสตร์
		2) อัตราการจดทะเบียนสมรส จากการทะเบียน	กรมการปกครอง (สำนัก บริหารการทะเบียน)		มาจากสาขา ประชากรศาสตร์
	3) การใช้เวลาว่างของ ประชากร	1) ลักษณะการใช้เวลาว่างทำกิจกรรมที่ สำคัญของประชากร อายุ 10 ปีขึ้นไป (เวลาเฉลี่ยต่อวัน) จำแนกตามกิจกรรม เพศ เขตการปกครอง และภาค	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจการใช้เวลาของ ประชากร พ.ศ. 2552)	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
	4) การสมรสในเด็ก	1) จำนวนสตรีสมรสครั้งแรก จำแนก ตามกลุ่มอายุแรกสมรส เขตการ ปกครอง ภาค	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจอนามัยการเจริญพันธุ์ และสำรวจสถานการณเด็กและ สตรีในประเทศไทย (MICS))		มาจากสาขาหญิง และชาย
	5) มารดาอายุน้อย	1) จำนวนและร้อยละเด็กและเยาวชน ที่มีบุตรก่อนวัยอันควร จำแนกตาม ภาค จังหวัด ระดับชั้น (ประถม/ม.ต้น/	สป.พม. (สถิติตัวบ่งชี้ สถานการณ์เด็กและ เยาวชน :Child Watch ปี		หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะอนุกรรมการฯ

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		ม.ปลาย/อาชีว/อุดมศึกษา)	2551-2552)		
	6) พฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชน	1) ร้อยละเด็กดื่มเหล้า (ครั้งคราวถึงประจำ) จำแนกตามตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีว/อุดมศึกษา)	สป.พม. (สถิติตัวบ่งชี้ สถานการณ์เด็กและเยาวชน :Child Watch ปี 2551-2552)		หน่วยงานไม่อยู่ในคณะอนุกรรมการฯ
		2) ร้อยละเด็กสูบบุหรี่ (ครั้งคราวถึงประจำ) จำแนกตามตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีว/อุดมศึกษา)	สป.พม. (สถิติตัวบ่งชี้ สถานการณ์เด็กและเยาวชน :Child Watch ปี 2551-2552)		หน่วยงานไม่อยู่ในคณะอนุกรรมการฯ
		3) จำนวนเด็กขอรับการบำบัดยาเสพติดต่อประชากรแสนคน	สป.พม. (สถิติตัวบ่งชี้ สถานการณ์เด็กและเยาวชน :Child Watch)		หน่วยงานไม่อยู่ในคณะอนุกรรมการฯ
		4) ร้อยละเด็กที่เล่นเกมออนไลน์ เกมคอมพิวเตอร์ และเกมอื่นๆ จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (ประถม/ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีว/อุดมศึกษา)	สป.พม. (สถิติตัวบ่งชี้ สถานการณ์เด็กและเยาวชน :Child Watch ปี 2551-2552)		หน่วยงานไม่อยู่ในคณะอนุกรรมการฯ
		5) เวลาที่ใช้เล่นเกมออนไลน์ เกมคอมพิวเตอร์ และเกมอื่นๆ ต่อวัน (นาที) จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (ประถม/ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีว/อุดมศึกษา)	สป.พม. (สถิติตัวบ่งชี้ สถานการณ์เด็กและเยาวชน :Child Watch ปี 2551-2552)		หน่วยงานไม่อยู่ในคณะอนุกรรมการฯ
		6) ร้อยละเด็กที่ดูเว็บไซต์ (ครั้งคราวถึงประจำ) จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (ประถม/ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีว/อุดมศึกษา)	สป.พม. (สถิติตัวบ่งชี้ สถานการณ์เด็กและเยาวชน :Child Watch ปี 2551-2552)		หน่วยงานไม่อยู่ในคณะอนุกรรมการฯ

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		7) ร้อยละเด็กที่ยอมรับว่าเคยมีเพศสัมพันธ์ จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น(ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีวะ/อุดมฯ)	สป.พม. (สถิติตัวบ่งชี้ สถานการณ์เด็กและเยาวชน :Child Watch)		หน่วยงานไม่อยู่ในคณะอนุกรรมการฯ
		8) ร้อยละเด็กที่พนันบอล จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น(ประถม/ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีวะ/อุดมฯ)	สป.พม. (สถิติตัวบ่งชี้ สถานการณ์เด็กและเยาวชน :Child Watch)		หน่วยงานไม่อยู่ในคณะอนุกรรมการฯ
	7) พฤติกรรมเชิงบวกของเด็กและเยาวชน	1) จำนวนและร้อยละของเด็กวัยรุ่นอายุ 13-24 ปี จำแนกตามประเภทกิจกรรม (ทำงานบ้าน อ่านหนังสือเป็นประจำ ร่วมกิจกรรมเสริมสร้างความรู้)	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม)	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u> จัดทำทุก 3 ปี ล่าสุดปี 2554	
		2) ร้อยละของวัยรุ่นอายุ 13-24 ปี ที่รับไม่ได้กับพฤติกรรมทางสังคม จำแนกตามประเภท (การแสดงออกทางเพศอย่างเปิดเผย การใส่สายเดี่ยว หญิงชายมีเพศสัมพันธ์ก่อนอายุ 15 ปี การอยู่ก่อนแต่ง)			
		3) จำนวนและร้อยละของประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป จำแนกตามความถี่และประเภทคุณธรรม-จริยธรรม ³⁶			

³⁶ ประเภทคุณธรรม-จริยธรรม ได้แก่ 1) ให้ความช่วยเหลือคนที่ต้องการความช่วยเหลือโดยไม่ใช่ว่าติ 2) ตอบแทนผู้มีพระคุณหรือช่วยเหลือเรา 3) ยอมรับผิดและขอโทษในความผิดที่ทำหรือมีส่วนรับผิดชอบ 4) ให้โอกาสผู้อื่นก่อนตัวตนเอง 5) ยกโทษและให้อภัยอย่างจริงใจต่อผู้ที่สำนึกผิด 6) แสวงหา 7) ทิ้งขยะในที่สาธารณะ 8) ฝ่าฝืนความรุนแรงเพิ่มเติม 9) ใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย เช่น ของใช้ เสื้อผ้า อาหารแพงๆ ฯลฯ และ 10) เก็บออมเงิน

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
	8) เด็กไทยจิตอาสา	1) ร้อยละเด็กที่เคยเป็นอาสาสมัครบำเพ็ญประโยชน์ จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น(ประถม/ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีวะ/อุดมฯ)	สป.พม. (สถิติตัวบ่งชี้สถานการณ์เด็กและเยาวชน :Child Watch ปี 2551-2552)		หน่วยงานไม่อยู่ในคณะอนุกรรมการฯ
	9) การใช้เวลากับสื่อ	1) จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยเด็กวัยมัธยมฯ ใช้กับการโทรศัพท์ เล่นอินเทอร์เน็ต ดูโทรทัศน์	สป.พม. (สถิติตัวบ่งชี้สถานการณ์เด็กและเยาวชน :Child Watch ปี 2551-2552)		หน่วยงานไม่อยู่ในคณะอนุกรรมการฯ
2.7 การเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม	1) เครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม	1) จำนวนเครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำแนกตามประเภท เครือข่าย จังหวัด	สำนักเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม สป.วธ.	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม รวมทุกจังหวัดทั่วประเทศ	สำนักเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม สป.วธ.	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		3) จำนวนการรับแจ้งจากเครือข่ายเฝ้าระวัง จำแนกตามประเด็นทางวัฒนธรรม	สำนักเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม สป.วธ.	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u> มีการรวบรวมข้อมูลจากสายด่วน 1765 ศูนย์ปฏิบัติการสืบสวนภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติ จัดเก็บมาแล้ว 2 ปี	

บทที่ 4

สถานการณ์และแนวทางการพัฒนาสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

บทนี้นำเสนอสถิติเฉพาะส่วนที่ควรพัฒนาให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยนำเสนอสถานการณ์ปัจจุบันของสถิติดังกล่าว แนวทางการพัฒนา และแผนปฏิบัติการพัฒนาสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม พ.ศ. 2555-2558

ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาสถิติทางการจำเป็นต้องทราบถึงสถานการณ์ของสถิติทางการในปัจจุบัน ซึ่งพิจารณาโดยสังเขปได้สองด้าน คือ ด้านการผลิตสถิติทางการ และด้านความพร้อมของหน่วยสถิติ

ด้านการผลิตสถิติทางการ จะพิจารณาถึงสถานการณ์และแนวทางการพัฒนาสถิติทางการเพื่อให้มีสถิติทางการที่ครบถ้วน ถูกต้อง และเผยแพร่อย่างสม่ำเสมอ

- การบริหารจัดการ - รายการสถิติที่ยังไม่มีผู้รับผิดชอบจัดทำ หรือ เรื่องเดียวกันที่มีผู้รับผิดชอบจัดทำมากกว่า 1 หน่วยงาน เป็นต้น

- การผลิต/จัดทำสถิติ - รายการสถิติยังไม่ครอบคลุม ไม่ถูกต้องแม่นยำ จำเป็นต้องพัฒนาวิธีการจัดทำให้ถูกต้องตามมาตรฐานสากล หรือรายการสถิติยังไม่ได้จำแนกมิติต่างๆ ที่จำเป็นต่อการนำไปใช้ประโยชน์ เช่น จำแนกเพศ จำแนกกลุ่มอายุ หรือรายการสถิติยังไม่ได้นำเสนอในระดับที่จำเป็นต่อการใช้ประโยชน์ เช่น นำเสนอระดับจังหวัด หรือรายการสถิติยังไม่ได้มีการประมวลผลอย่างสม่ำเสมอ ยังขาดช่องทางการเผยแพร่ หรือเผยแพร่ไม่สม่ำเสมอ ล้าช้า เป็นต้น

ด้านความพร้อมของหน่วยสถิติ หน่วยสถิติ หมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบสถิติทางการของหน่วยงาน โดยอาจเป็นหน่วยที่ผลิตข้อมูลสถิติเองหรือรวบรวมข้อมูลจากภายในหน่วยงานหรือนำข้อมูลของหน่วยงานอื่นมาประมวลเป็นสถิติ สถานการณ์และแนวทางการพัฒนาหน่วยสถิติสามารถพิจารณาได้ดังต่อไปนี้

- บุคลากร เช่น การมีจำนวนบุคลากรจำกัด บุคลากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญไม่เพียงพอ เป็นต้น

- เครื่องมือในการผลิต/จัดทำสถิติหรือการเผยแพร่ เช่น ซอฟต์แวร์ในการประมวลผลคอมพิวเตอร์ ระบบต่างๆ เป็นต้น

- ทรัพยากรสนับสนุน เช่น งบประมาณ นโยบาย การอบรม การจัดจ้างหน่วยงานภายนอก เป็นต้น

4.1 สรุปสถานการณ์และแนวทางการพัฒนาการผลิตสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานแกนหลักของสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ที่ผลิตสถิติจากการทะเบียน โดยมีสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สชช.) เป็นหน่วยงานที่ผลิตสถิติที่เกี่ยวข้องจากการสำรวจ ผลการประชุมคณะอนุกรรมการสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม พบว่าสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมมีทั้งสิ้น 53 ตัว จำแนกเป็นรายการสถิติทางการจำนวน 111 รายการ อยู่ในหมวดศาสนา 49 รายการ หมวดศิลปะ วัฒนธรรม 62 รายการ

ทั้งนี้ รายการสถิติทางการกลุ่มที่มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่มีจำนวน 60 รายการ และกลุ่มที่ต้องพัฒนาให้สมบูรณ์เพิ่มเติมมีจำนวน 51 รายการ (มาจากสาขาอื่น 5 รายการ) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- รายการสถิติทางการที่มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่ จำนวน 60 รายการ ได้แก่
 - 1) จำนวนพระภิกษุ สามเณรที่ศึกษา/จบการศึกษาหลักสูตรพระปริยัติธรรม จำแนกตามแผนกสามัญ และแผนกธรรม-บาลี ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค
 - 2) จำนวนพระสังฆาธิการ จำแนกตามระดับเจ้าคณะฯ เจ้าอาวาสและตามนิกาย
 - 3) จำนวนพระสมณศักดิ์ ในประเทศ และต่างประเทศ จำแนกตามชั้นสมณศักดิ์
 - 4) จำนวนพระธรรมวิทยากร ในศูนย์การเรียนรู้ศีลธรรม การอบรมคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามจังหวัด อายุ ระดับการศึกษา
 - 5) จำนวนผู้สอนที่ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จำแนกตามสถานะผู้สอน (บรรพชิต คฤหัสถ์)
 - 6) จำนวนผู้สอนศาสนาในศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด(ศอม.) จำแนกตามจังหวัด
 - 7) จำนวนบุคลากรด้านเผยแผ่ศาสนาคริสต์ จำแนกตามสัญชาติ
 - 8) จำนวนบุคลากรด้านเผยแผ่ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู จำแนกตามสัญชาติ
 - 9) จำนวนบุคลากรด้านเผยแผ่ศาสนาซิกข์ จำแนกตามสัญชาติ
 - 10) จำนวนวัดทั่วประเทศ จำแนกตามการได้รับวิสุงคามสีมา (วัดที่ได้รับวิสุงคามสีมา และสำนักสงฆ์) นิกาย จังหวัด และภาค
 - 11) จำนวนวัดทั่วประเทศ จำแนกตาม ประเภทวัด (พระอารามหลวง วัดราษฎร์ วัดร้าง) นิกาย จังหวัด และภาค
 - 12) จำนวนวัดไทยในต่างประเทศ จำแนกตามประเทศ
 - 13) จำนวนหน่วยเผยแพร่พระพุทธศาสนา (หน่วยเผยแพร่ศีลธรรม หน่วยพุทธศาสนาในสถานศึกษา และหน่วยสงเคราะห์พุทธมามกะ) จำแนกตามจังหวัด
 - 14) จำนวนผู้เข้ารับการอบรมในหน่วยเผยแพร่พระพุทธศาสนา (หน่วยเผยแพร่ศีลธรรมในหน่วยพุทธศาสนาในสถานศึกษา และหน่วยสงเคราะห์พุทธมามกะ) จำแนกตามจังหวัด
 - 15) จำนวนศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์(ศพอ.) จำแนกตามประเภท จังหวัด ภาค
 - 16) จำนวนผู้เรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จำแนกตามชั้นเรียน ห้องเรียน เพศ กลุ่มอายุ
 - 17) จำนวนวัดที่จัดบรรพชาอุปสมบทพระภิกษุ สามเณรภาคฤดูร้อน และ จำแนกตามจังหวัด และภาค

- 18) จำนวนผู้บรรพชาอุปสมบทพระภิกษุ สามเณรภาคฤดูร้อน จำแนกตามจังหวัด และภาค
- 19) จำนวนศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด ทั่วประเทศ จำแนกตามจังหวัด ภาค
- 20) จำนวนผู้เรียนศาสนาอิสลามและจริยธรรมในศูนย์อบรม จำแนกตามกลุ่มอายุ เพศ เขตการปกครอง
- 21) จำนวนและร้อยละของพุทธศาสนิกชนอายุ 13 ปีขึ้นไป จำแนกตามการประกอบกิจการศาสนา ภาค เขตการปกครอง
- 22) จำนวนและร้อยละของมุสลิม อายุ 13 ปีขึ้นไป จำแนกตามการประกอบกิจการศาสนา ภาค เขตการปกครอง
- 23) จำนวนและร้อยละของคริสต์ศาสนิกชนอายุ 13 ปีขึ้นไป จำแนกตามการประกอบกิจการศาสนา ภาค เขตการปกครอง
- 24) จำนวนพระสงฆ์ที่เดินทางไปประกอบศาสนกิจ ณ สังฆมณฑล 4 ตำบล จำแนกตามจังหวัด
- 25) จำนวนพุทธบริษัทที่เข้าร่วมโครงการเดินทางไปประกอบศาสนกิจ ณ สังฆมณฑล 4 ตำบล จำแนกตามเพศ
- 26) จำนวนผู้ไปประกอบพิธีฮัจย์ที่มักกะฮ์ จำแนกตามเพศ จังหวัด
- 27) จำนวนศาสนสถานที่ได้รับเงินอุดหนุนในการบูรณะซ่อมแซมศาสนสถาน (ศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดูและซิกข์) จำแนกตามภาค จังหวัด
- 28) จำนวนสถาบันทางศาสนา ที่ได้รับเงินสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางศาสนา จำแนกตามศาสนาที่กรรมการศาสนารับรอง (5 ศาสนา) จังหวัด ภาค
- 29) จำนวนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ที่ได้รับเงินสนับสนุนในการดำเนินงานทางศาสนา จำแนกตามจังหวัด ภาค
- 30) จำนวนผู้ประกอบกิจการฮัจย์ที่ทำสัญญาเงินยืมกองทุนสำหรับผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ จำแนกตามจังหวัด
- 31) จำนวนพุทธศาสนสถานที่ได้รับการบูรณะซ่อมแซม
- 32) จำนวนศิลปินแห่งชาติ จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด
- 33) จำนวนคณะแสดงพื้นบ้าน จำแนกตามสาขา จังหวัด
- 34) จำนวนศิลปินการแสดงพื้นบ้าน จำแนกตามสาขา เพศ จังหวัด
- 35) จำนวนศิลปินร่วมสมัย จำแนกตามเพศ สาขา ประเภทรางวัล
- 36) จำนวนเยาวชนต้นแบบศิลปร่วมสมัย จำแนกตามสาขา
- 37) จำนวนช่างด้านศิลปะ วัฒนธรรมของรัฐ จำแนกตามประเภท เพศ
- 38) จำนวนช่างฝีมือพื้นบ้าน จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด
- 39) จำนวนสมาคม/มูลนิธิ/ชมรม จำแนกตามจังหวัด
- 40) จำนวนเครือข่ายวัฒนธรรมของกรมศิลปากร เช่น พระสังฆาธิการที่เป็นเครือข่ายวัฒนธรรม จำแนกตามสำนักศิลปากร 15 สำนัก และปราชญ์ทางภาษา จำแนกตามจังหวัด

- 41) จำนวนอาสาสมัครมรดกศิลปวัฒนธรรม (อสมศ.) จำแนกตามเพศ จังหวัด
- 42) จำนวนโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุที่ครอบครองโดยวัดและเอกชน จำแนกตามสถานที่และจังหวัด
- 43) จำนวนข้อมูลบรรณานุกรมชาติพันธุ์
- 44) จำนวนสถานประกอบการ ภายใต้ พ.ร.บ.ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551
- 45) จำนวนพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จำแนกตามจังหวัด
- 46) จำนวนผู้เข้าใช้-เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จำแนกตามจังหวัดที่ตั้ง ประเภทผู้ใช้-ผู้ชม เพศ
- 47) จำนวนพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นที่ดำเนินการ โดยองค์กรชุมชนหรือเอกชน จำแนกตามเนื้อหาที่ จัดแสดง การบริหารจัดการ ภาค และจังหวัด
- 48) จำนวนโบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ จำแนกตามจังหวัด
- 49) จำนวนผู้ใช้บริการโบราณสถาน/อุทยานประวัติศาสตร์ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำแนก ตามเพศ
- 50) แหล่งโบราณคดีที่ได้รับความนิยม จำแนกตามจังหวัด
- 51) จำนวนหอสมุดแห่งชาติ/หอจดหมายเหตุ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- 52) จำนวนผู้ใช้บริการหอสมุดแห่งชาติ/ หอจดหมายเหตุ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำแนก ตามเพศ
- 53) จำนวนเงินบูรณะซ่อมแซมแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะ วัฒนธรรม และโบราณสถาน จำแนกตาม ประเภทแหล่งเรียนรู้
- 54) ลักษณะการใช้เวลาว่างทำกิจกรรมที่สำคัญของประชากร อายุ 10 ปีขึ้นไป (เวลาเฉลี่ยต่อ วัน) จำแนกตามกิจกรรม เพศ เขตการปกครอง และภาค
- 55) จำนวนและร้อยละของเด็กวัยรุ่น อายุ 13-24 ปี จำแนกตามประเภทกิจกรรม (ทำงานบ้าน อ่านหนังสือเป็นประจำ ร่วมกิจกรรมเสริมสร้างความรู้)
- 56) ร้อยละของวัยรุ่นอายุ 13-24 ปีที่รับไม่ได้กับพฤติกรรมทางสังคม จำแนกตามประเภท (การ แสดงออกทางเพศอย่างเปิดเผย การใส่สายเดี่ยว หญิงชายมีเพศสัมพันธ์ก่อนอายุ 15 ปีการ อยู่ก่อนแต่ง)
- 57) จำนวนและร้อยละของประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป จำแนกตามความถี่และประเภทคุณธรรม- จริยธรรม
- 58) จำนวนเครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำแนกตามประเภทเครือข่าย จังหวัด
- 59) จำนวนศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมรวมทุกจังหวัดทั่วประเทศ
- 60) จำนวนการรับแจ้งจากเครือข่ายเฝ้าระวัง จำแนกตามประเด็นทางวัฒนธรรม

- รายการสถิติทางการที่ยังต้องการพัฒนาให้สมบูรณ์เพิ่มเติม มีจำนวน 51 รายการ จำแนกเป็นด้านการบริหารจัดการ และการผลิตสถิติ ได้ดังนี้

การบริหารจัดการ

- รายการสถิติทางการที่มีข้อมูล แต่หน่วยงานรับผิดชอบไม่ได้อยู่ในคณะกรรมการสถิติ
สาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จำนวน 15 รายการ ได้แก่
- 1) จำนวนสัปปุรุษประจำมัสยิด อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น จำแนกตามกลุ่มอายุ เขตการปกครอง (สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย)
 - 2) จำนวนมัสยิดทั่วประเทศ จำแนกตามจังหวัด (สำนักงานกิจการความมั่นคงภายใน (ส่วนประสานราชการ) กรมการปกครอง)
 - 3) จำนวนผู้นับถือศาสนาจากการทะเบียน จำแนกตามศาสนา เพศ จังหวัด ภาค (กรมการปกครอง)
 - 4) จำนวนคนในครัวเรือนอายุ 6 ปีขึ้นไปที่ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง จำแนกตามศาสนา (กรมการพัฒนาชุมชน)
 - 5) จำนวนและร้อยละเด็กและเยาวชนที่มีบุตรก่อนวัยอันควร จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (Child watch สป.พม.)
 - 6) ร้อยละเด็กดื่มเหล้า (ครั้งคราวถึงประจำ) จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (Child watch สป.พม.)
 - 7) ร้อยละเด็กสูบบุหรี่ (ครั้งคราวถึงประจำ) จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (Child watch สป.พม.)
 - 8) จำนวนเด็กขอรับการบำบัดยาเสพติด ต่อประชากรแสนคน (Child watch สป.พม.)
 - 9) ร้อยละเด็กที่เล่นเกมออนไลน์ เกมคอมพิวเตอร์ และเกมอื่นๆ จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (Child watch สป.พม.)
 - 10) เวลาที่ใช้เล่นเกมออนไลน์ เกมคอมพิวเตอร์ และเกมอื่นๆ ต่อวัน (นาที) จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (Child watch สป.พม.)
 - 11) ร้อยละเด็กที่ดูเว็บไซต์ (ครั้งคราวถึงประจำ) จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (Child watch สป.พม.)
 - 12) ร้อยละเด็กที่ยอมรับว่าเคยมีเพศสัมพันธ์ จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (Child watch สป.พม.)
 - 13) ร้อยละเด็กที่พนันบอล จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (Child watch สป.พม.)
 - 14) ร้อยละเด็กที่เคยเป็นอาสาสมัครบำเพ็ญประโยชน์ จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (Child watch สป.พม.)
 - 15) จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยเด็กวัยมัธยมฯ ใช้กับการโทรศัพท์ เล่นอินเทอร์เน็ต ดูโทรทัศน์ (Child watch สป.พม.)

- รายการสถิติที่จัดเก็บไม่ต่อเนื่อง หรือเป็นโครงการเฉพาะ หรืออยู่ระหว่างการจัดทำฐานข้อมูล จำนวน 8 รายการ ได้แก่
 - 1) จำนวนโบสถ์คริสต์ทั่วประเทศ จำแนกตามนิกาย จังหวัด (กรมการศาสนา)
 - 2) จำนวนเทวสถานโบสถ์พราหมณ์ จำแนกตามนิกาย จังหวัด (กรมการศาสนา)
 - 3) จำนวนวัดซิกข์ จำแนกจังหวัด (กรมการศาสนา)
 - 4) จำนวนศาสนสถานโครงการลานธรรมลานวิถีไทยที่ได้รับเงินอุดหนุนในการจัดกิจกรรมทางศาสนา จำแนกตามศาสนา จังหวัด ภาค (กรมการศาสนา)
 - 5) จำนวนผู้ใช้บริการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ดำเนินการโดยองค์กรชุมชนหรือเอกชน จำแนกตามเพศ (ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร)
 - 6) จำนวนแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมชุมชน/ท้องถิ่น ภายใต้โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม)
 - 7) จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย จำแนกตามอายุ เพศ จังหวัด อายุ ระดับการศึกษา รายปี (กรมการศาสนา อยู่ระหว่างการจัดทำฐานข้อมูล)
 - 8) จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการประกวดบรรยายธรรม จำแนกตามจังหวัด อายุ ระดับการศึกษา รายปี (กรมการศาสนา อยู่ระหว่างการจัดทำฐานข้อมูล)

- รายการสถิติที่ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ มีหลายหน่วยงานดำเนินการ แต่รวบรวมข้อมูลได้เพียงบางหน่วยงาน ต้องการหน่วยงานรับผิดชอบหลักรวบรวมสถิติภาพรวม จำนวน 17 รายการ ดังนี้
 - 1) จำนวนศูนย์อบรมทางศาสนาคริสต์ จำแนกจังหวัด (ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก)
 - 2) จำนวนผู้เรียน/ผู้อบรมทางศาสนาคริสต์ (ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก)
 - 3) จำนวนผู้บริจาคเพื่อศาสนา จำแนกตามศาสนา ประเภท เพศ และจังหวัด (ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก)
 - 4) จำนวนเงินบริจาคเพื่อศาสนา จำแนกตามศาสนา ประเภท เพศ และจังหวัด (ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก)
 - 5) จำนวนบุคลากรด้านมรดกทางศิลป วัฒนธรรม จำแนกตามเพศ อายุ จังหวัด การศึกษาด้าน (มีข้อมูลเฉพาะกรมศิลปากร)
 - 6) จำนวนผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรมจำแนกตามสาขา และสถาบัน (สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์-สพศ.รับเป็นเจ้าภาพหลักรวบรวมข้อมูลภาพรวมจากหน่วยงานอื่นๆ เช่น สถาบันราชภัฏ การศึกษาขั้นพื้นฐานฯลฯ)
 - 7) จำนวนผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่น และปราชญ์ชาวบ้าน จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม/สนง.เลขาธิการสภาการศึกษา)
 - 8) จำนวนนักเขียน/นักประพันธ์ จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด อำเภอ ประเภทรางวัล (ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ)

- 9) จำนวนเครือข่ายด้านศิลปะ วัฒนธรรม (องค์กร และบุคคล) จำแนกตามสาขา จังหวัด (สถาบันพัฒนาการมีส่วนร่วมฯรับเป็นเจ้าภาพหลักรวบรวมข้อมูลภาพรวมจากหน่วยงานอื่นๆ เช่น กรมส่งเสริมวัฒนธรรม แต่ต้องหานิยามร่วมกัน)
- 10) จำนวนงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามหัวเรื่อง ประเภท ภาค จังหวัด (สบศ./ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร/ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)/ สวธ.)
- 11) จำนวนผลงานวิจัยที่มีการจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร (ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ)
- 12) จำนวนผู้ประกอบการได้รับการส่งเสริมยกย่องและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ (กิจการ) (ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ)
- 13) จำนวนสถานที่จัดแสดงงานทางศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามประเภท จังหวัด (กรมศิลปากร / สวธ. / หอภาพยนตร์แห่งชาติ/อปท./สถาบันการศึกษา/เอกชน)
- 14) จำนวนผู้ใช้บริการสถานที่จัดแสดงงานทางศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามเพศ อายุ (กรมศิลปากร / สวธ. / หอภาพยนตร์แห่งชาติ/อปท./สถาบันการศึกษา/เอกชน)
- 15) จำนวนการจัดแสดงนิทรรศการและผลงานด้านศิลปวัฒนธรรม (กรมศิลปากร / สวธ. / หอภาพยนตร์แห่งชาติ/อปท./สถาบันการศึกษา/เอกชน)
- 16) จำนวนรายการวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ที่ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม (มีเฉพาะข้อมูลของกรมประชาสัมพันธ์)
- 17) จำนวนเรื่องที่ให้บริการสื่อวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ ทางด้าน ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม (มีเฉพาะข้อมูลของกรมประชาสัมพันธ์)

การผลิต/การจัดทำสถิติ

- รายการสถิติที่มีการจัดเก็บแต่ต้องการการจำแนกมิติเพิ่มเติม เช่น อายุ เพศ จังหวัด ภาคที่ จำเป็นต่อการใช้ประโยชน์ และยังขาดการจัดเก็บข้อมูลบางส่วน จำนวน 6 รายการ ดังนี้
 - 1) จำนวนพระภิกษุ สามเณร จำแนกตามประเภท ตามนิกาย วุฒิการศึกษา และ จังหวัด ภาค
 - 2) จำนวนพระธรรมทูตทั่วไป/ เฉพาะกิจ/ บนพื้นที่สูง/ ที่ไปต่างประเทศ/ ชาวต่างประเทศ จำแนกตามวุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค
 - 3) จำนวนพระนักเผยแผ่พระพุทธศาสนา จำแนกตามวุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค
 - 4) จำนวนพระนักเทศน์ จำแนกตามประเภท (พระนักเทศน์แม่แบบ และพระนักเทศน์ประจำ จังหวัด) วุฒิการศึกษา
 - 5) จำนวนเครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย เครื่องดนตรีไทย-พื้นบ้าน จำแนกตามจังหวัด (ยังไม่ได้จัดทำในลักษณะสถิติเชิงปริมาณ)
 - 6) จำนวนประเภทสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามหมวดหมู่ประเภทสินค้า (มีข้อมูลภาพรวมยังไม่ได้จำแนกว่าเป็นสินค้าศิลปวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์)

- รายการสถิติที่มาจากสาขาอื่น จำนวน 5 รายการ ได้แก่
 - 1) ร้อยละการกระจายตัวของเด็กอายุ 0 - 17 ปี ร้อยละของเด็กในครัวเรือนที่มีอายุ 0 - 17 ปี ที่ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ และร้อยละของเด็กที่กำพร้า จำแนกตามภาค เพศ เขตที่อยู่อาศัย อายุ การศึกษาของแม่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน (สาขาสวัสดิการสังคม)
 - 2) ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 59 เดือนที่ปล่อยให้เด็กอายุต่ำกว่า 10 ปีดูแลหรือถูกปล่อยให้อยู่ตามลำพังในช่วงสัปดาห์ที่แล้ว จำแนกตาม ภาค เพศ เขตที่อยู่อาศัย อายุ การศึกษาของแม่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน (สาขาหญิงและชาย)
 - 3) อัตราการหย่าร้าง จากการทะเบียน (สาขาประชากรศาสตร์)
 - 4) อัตราการจดทะเบียนสมรส จากการทะเบียน (สาขาประชากรศาสตร์)
 - 5) จำนวนสตรีสมรสครั้งแรก จำแนกตามกลุ่มอายุแรกสมรส เขตการปกครอง ภาค

(ดูรายละเอียดตารางที่ 4.1 สถานการณ์ และแนวทางการพัฒนาสถิติ รวมทั้งหน่วยงาน

รับผิดชอบ)

ตารางที่ 4.1 แสดงสถานการณ์ และแนวทางการพัฒนาการผลิตสถิติทางการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม (เฉพาะส่วนที่ควรพัฒนาให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งหน่วยงานรับผิดชอบ)

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
1. ศาสนา						
1.1 บุคลากรทางศาสนา	1) นักบวชในศาสนาพุทธ	1) จำนวนพระภิกษุ สามเณร จำแนกตามประเภท ตามนิกาย <u>วุฒิการศึกษาและ จังหวัด ภาค</u>	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.)	ยังไม่มีการจำแนกวุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค		
		5) จำนวนพระธรรมทูตทั่วไป/ เฉพาะกิจ/ บนพื้นที่สูง/ ที่ไปต่างประเทศ/ ชาวต่างประเทศ <u>จำแนกตามวุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค</u>	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	ยังไม่มีการจัดเก็บจำแนกวุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค		
	3) ผู้สอนศาสนาพุทธ (สำนักงานพระพุทธฯ)	1) จำนวนพระนักเผยแผ่ พระพุทธศาสนา <u>จำแนกตามวุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค</u>	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	ยังไม่มีการจัดเก็บจำแนกตามวุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค		
	4) บุคลากรในศาสนาอิสลาม	1) จำนวนสัปบุรุษประจำมัสยิด อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น จำแนกตามสัญชาติ จังหวัด	สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย			หน่วยงานไม่อยู่ในคณะอนุกรรมการฯ
1.2 ศาสนสถานและ ศาสนิกชน	2) ศาสนสถานอิสลาม	1) จำนวนมัสยิดทั่วประเทศ จำแนกตามจังหวัด	สำนักงานกิจการความมั่นคงภายใน (ส่วนประสานราชการ) กรมการปกครอง			กรมการปกครองกำกับดูแลเรื่องการจัดทะเบียนอนุญาตสร้างมัสยิด หน่วยงานไม่อยู่ในคณะอนุกรรมการฯ

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
	3) คริสต์ศาสนสถาน	1) จำนวนโบสถ์คริสต์ทั่วประเทศ จำแนกตามนิกาย จังหวัด	กรมการศาสนา	ข้อมูลจากการจดทะเบียน จัดเก็บข้อมูล ปี พ.ศ. 2552 รวบรวมโดยสำนักงาน วัฒนธรรมจังหวัด		
	4) ศาสนสถาน พราหมณ์ -ฮินดู	1) จำนวนเทวสถานโบสถ์พราหมณ์ จำแนกตามนิกาย จังหวัด	กรมการศาสนา	ข้อมูลจากการจดทะเบียน จัดเก็บข้อมูล ปี พ.ศ. 2552		
	5) ศาสนสถานซิกข์	1) จำนวนวัดซิกข์ จำแนกจังหวัด	กรมการศาสนา	ข้อมูลจากการจดทะเบียน จัดเก็บข้อมูล ปี พ.ศ. 2552		
	6) ศาสนิกชนจาก การทะเบียน	1) จำนวนผู้นับถือศาสนาจาก การทะเบียน จำแนกตามศาสนา เพศ จังหวัด ภาค	กรมการปกครอง (สำนักบริหารการ ทะเบียน)	ข้อมูลจากทะเบียนราษฎร		หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะอนุกรรมการฯ
1.3 การเรียนรู้ และอบรมทาง ศาสนา	3) การเรียนรู้และ อบรมทางศาสนาคริสต์	1) จำนวนศูนย์อบรมทางศาสนา คริสต์ จำแนกจังหวัด	ยังไม่มีหน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	ยังไม่มีข้อมูล ต้องรวบรวม ข้อมูลจากเครือข่ายองค์กรทาง ศาสนาคริสต์ที่กรมการศาสนา รับรองมี 5 องค์กร คือ 1) สภาประมุขแห่ง บาทหลวงโรมันคาทอลิก แห่งประเทศไทย 2) สภาคริสตจักรในประเทศไทย 3) สหกิจคริสเตียนแห่ง ประเทศไทย 4) สหคริสตจักรแบปติสต์ใน ประเทศไทย		<a href="http://www.idmt.org/index.php?lay=s
how&ac=article&l
d=539406416&Nt
ype=16">http://www.idmt.or g/index.php?lay=s how&ac=article&l d=539406416&Nt ype=16

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
				5) มุลนิธิคริสตจักรเซเว่น เดย์ แอ๊ดเวนตีสแห่ง ประเทศไทย		
		2) จำนวนผู้เรียน/ผู้อบรมทาง ศาสนาคริสต์ จำแนกจังหวัด	ยังไม่มีหน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	ยังไม่มีข้อมูล		
1.4 การปฏิบัติ ศาสนกิจ	1) การปฏิบัติกิจกรรม ทางศาสนาของ ประชาชน	1) จำนวนคนในครัวเรือนอายุ 6 ปีขึ้นไป ที่ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่าง น้อยสัปดาห์ละครั้ง จำแนกตาม ศาสนา	กรมการพัฒนา ชุมชน		จปฐ.มีเฉพาะข้อมูล ครัวเรือน นอกเขตเทศบาล	หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะอนุกรรมการฯ
1.5 การ สนับสนุนศาสนา	1) การสนับสนุน ศาสนาโดยรัฐ	1) จำนวนศาสนสถานโครงการลาน ธรรมทานวิถีไทยที่ได้รับเงิน อุดหนุนในการจัดกิจกรรมทาง ศาสนา จำแนกตามศาสนา จังหวัด ภาค	กรมการศาสนา	ยังไม่ได้จัดเก็บข้อมูลอยู่ในช่วง ของการจัดกิจกรรม		เดิมชื่อโครงการ ลานบุญ ลาน ปัญญา
	3) การสนับสนุน ศาสนาโดยประชาชน	1) จำนวนผู้บริจาคเพื่อศาสนา <u>จำแนกตามศาสนา ประเภท³⁷ เพศ จังหวัด</u>	ยังไม่มีหน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	ยังไม่มีข้อมูล	ควรเพิ่มข้อมูลในการ สำรวจสถานะทางสังคม และวัฒนธรรมของ สสช.	
		2) จำนวนเงินบริจาคเพื่อศาสนา <u>จำแนกตามประเภท เพศ จังหวัด</u>				

³⁷ ยกตัวอย่างเช่น เพื่อสะดวกแก่การศึกษาค้นคว้าของสงฆ์ คำสาธยายปโศก เป็นต้น

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
2. ศิลปะ วัฒนธรรม 2.1 บุคคล / องค์กรทาง ศิลปะ วัฒนธรรม						
2.1.1 บุคคล ทางศิลปะ วัฒนธรรม	4) บุคลากรด้านมรดกทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนบุคลากรด้านมรดกทางศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามเพศ อายุ จังหวัด การศึกษา ด้าน ³⁸	กรมศิลปากร	มีข้อมูลจำนวนรวม การจำแนกรายละเอียดต้องจำแนกจากการจัดเก็บในรูปแบบข้อมูลรายบุคคล		มีเฉพาะข้อมูลของกรมศิลปากร
	5) ผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามสาขา และสถาบัน	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์(สบศ.)	สบศ.รับเป็นเจ้าภาพรวบรวมข้อมูลครู-อาจารย์ที่สอนในสถาบันอื่นด้วย เพื่อให้เป็นข้อมูลภาพรวม เช่น สถาบันราชภัฏ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ฯลฯ		
	6) ผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชน ชาวบ้านและช่างฝีมือพื้นบ้าน	1) จำนวนผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่น และประชาชนชาวบ้าน จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม(สวธ.) / สสนง.เลขาธิการสภาการศึกษา	- ควรมีการตกลงหน่วยงานหลักรวบรวมข้อมูลภาพรวม - สวธ.จัดตั้งคลังสมองภูมิปัญญาท้องถิ่น โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ดำเนินการตั้งแต่ปี 2549 แต่ยังไม่ชัดเจนว่า		

³⁸ ด้านภาษา หนังสือ วรรณกรรม ด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์ ด้านจารีตประเพณี ภูมิปัญญาพื้นบ้าน

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
				มีการจัดเก็บข้อมูลผู้มีภูมิ ปัญญาในท้องถิ่นหรือไม่ - สทง. เลขานุการสภา การศึกษา มีการจัดเก็บข้อมูล การยกย่องครูผู้มีภูมิปัญญา ไทย ตั้งแต่ปี 2542 ต่อเนื่องมี สมาคมครูภูมิปัญญาไทย 9 สาขา ³⁹ จำแนกตามภาค		
	7) นักเขียน/นัก ประพันธ์	1) จำนวนนักเขียน/นักประพันธ์ จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด อำเภอ ประเภทรางวัล	ไม่มีหน่วยงาน รับผิดชอบ	ไม่มีข้อมูล		
2.1.2 องค์การ ทางศิลปะ วัฒนธรรม	2) เครือข่ายทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนเครือข่ายด้านศิลปะ วัฒนธรรม (องค์กร และบุคคล) <u>จำแนกตามสาขา จังหวัด</u>	สถาบันพัฒนาการ มีส่วนร่วมฯ สป.วธ. /กรม ส่งเสริมวัฒนธรรม	มีหลายหน่วยงานจัดทำ บาง เครือข่ายมีความซ้ำซ้อนกัน - สถาบันพัฒนาการมี ส่วนร่วมฯ สป.วธ. รับเป็นผู้ ประสานรวบรวมจาก หน่วยงานต่างๆ เช่น สปศ. สวธ. เพราะมี MOU เก็บข้อมูล ภาพรวมเครือข่ายที่ชัดเจน เพราะเครือข่ายมีจำนวนมาก ซ้ำซ้อน หลายระดับ มีปัญหา เรื่องค่านิยามเครือข่าย		

³⁹ ได้แก่ ด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หัตถกรรม การแพทย์แผนไทย การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ กองทุนและธุรกิจชุมชน ศิลปกรรม ภาษาและวรรณกรรม ปรัชญา ศาสนาและประเพณี และด้านโภชนาการ

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
				- กรมส่งเสริมวัฒนธรรมมี ข้อมูล เครือข่ายวิทยุชุมชน มี แบบทั้งองค์กร และบุคคล ระดับจังหวัด ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด อยู่ใน การกำกับดูแลของสถาบันราช ภัฏในจังหวัด สภาวัฒนธรรม กรุงเทพฯ กทม.(เขตและแขวง) และสภาวัฒนธรรมจังหวัด อำเภอ ตำบล		
2.2 สิ่งประดิษฐ์ ทางศิลปะ วัฒนธรรม	2) งานวิจัยและงาน สร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนงานวิจัย และงาน สร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามหัวเรื่อง ประเภท ภาค จังหวัด	สพศ./ ศูนย์มานุษยวิทยา สิรินธร/ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)/ สวธ.	- มีหลายหน่วยงานผลิตผล งาน วิจัย ควรตกลงหา หน่วยงานหลักรวบรวมสถิติ		งานวิจัยทาง วัฒนธรรมมี มีสอง ประเภท กลุ่มทั่วไป และกลุ่มให้ทุน เฉพาะ - งานสร้างสรรค์ เป็นงานที่ศิลปินทำ ขึ้นมาแล้วไปจด ลิขสิทธิ์
		2) จำนวนผลงานวิจัยที่มีการจด สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	ไม่มีหน่วยงาน รับผิดชอบ	ไม่มีข้อมูล		ตัวชี้วัดแผนแม่บท วัฒนธรรมฯ
	4) สื่อโสตทัศน์	1) จำนวนรายการวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ที่ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	กรมประชาสัมพันธ์	ปัจจุบันมีเฉพาะข้อมูลของ กรมประชาสัมพันธ์ กสทช. ยัง ไม่มีข้อมูลภาพรวม		

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
		2) จำนวนเรื่องที่ให้บริการสื่อ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ ทางด้าน ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม				
	5) เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย เครื่อง ดนตรีไทย-พื้นบ้าน	1) จำนวนเครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย เครื่องดนตรีไทย- พื้นบ้าน จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ.(ศูนย์ข้อมูล กลางทาง วัฒนธรรม)	ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม ให้สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ส่งข้อมูลเข้าระบบ มีข้อมูล รายวัน รายเดือนและรายปี มีการจัดทำเป็นหมวดหมู่ ยัง ไม่ได้จัดทำในลักษณะสถิติเชิง ปริมาณ และยังไม่มีข้อมูล เครื่องดนตรีไทย-พื้นบ้าน		http://m- culture.in.th/stat
2.3 สินค้าและ บริการเชิงศิลปะ วัฒนธรรม	1) สถานประกอบการ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม	2) จำนวนผู้ประกอบการได้รับ การส่งเสริมยกย่องและเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ (กิจการ)	ไม่มีหน่วยงาน รับผิดชอบ	ไม่มีข้อมูล		ตัวชี้วัดกระทรวง วัฒนธรรม
	2) ผลิตภัณฑ์เชิง สร้างสรรค์ศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนประเภทสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามหมวดหมู่ ประเภทสินค้า	กรมการพัฒนา ชุมชน (พช.)	มีข้อมูลภาพรวมยังไม่ได้ จำแนกกว่าเป็นสินค้า ศิลปวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์		หน่วยงานไม่อยู่ใน อนุกรรมการฯ
2.4 แหล่งเรียนรู้ ทางศิลปะ วัฒนธรรม	2) พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	2) จำนวนผู้ใช้บริการพิพิธภัณฑ์ ท้องถิ่นที่ดำเนินการโดยองค์กร ชุมชนหรือเอกชน จำแนกตามเพศ	ศูนย์มานุษยวิทยา สิรินธร	ไม่มีการจัดเก็บจริงจึง เนื่องจากขาดคนดูแลงาน ทะเบียน บางแห่งมีผู้ใช้บริการ น้อยมาก จัดเก็บได้ประมาณ 20%		

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
	4) สถานที่จัดแสดง งานทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนสถานที่จัดแสดงงานทาง ศิลปะ วัฒนธรรม <u>จำแนกตาม</u> <u>ประเภท</u> ⁴⁰ จังหวัด	กรมศิลปากร / สวธ. / หอภาพยนตร์ แห่งชาติ/อปท./ สถาบันการศึกษา/ เอกชน	ยังไม่มีการรวบรวมสถิติ ภาพรวม ควรหาหน่วยงาน หลักประสานรวบรวมสถิติ - สวธ.ดูแลหอศิลป์ ปัจจุบัน ไม่ได้ดูแลหอ วัฒนธรรมนิทัศน์(แต่มีข้อมูล เดิม) ปัจจุบันหน่วยงาน ท้องถิ่นเป็นผู้ดูแล - กรมศิลปากรดูแลหอศิลป์ ภายใต้พิพิธภัณฑ์สถาน แห่งชาติ แต่มีหอศิลป์อื่นๆ ได้แก่ หอศิลป์ในมหาวิทยาลัย เช่น ม.ศิลปากร มศว. เป็นต้น บาง แห่งใช้คำว่า หอศิลปกรรม มีหอศิลปวัฒนธรรม กทม. หอศิลป์ของเอกชน เช่น หอศิลป์พระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กทม. หอศิลป์ร่วมสมัยอาร์เดล ฯลฯ (http://travel.kapook.com/view40151.html)		

⁴⁰ ได้แก่ หอศิลป์ หอศิลป์ โรงละคร ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย หอภาพยนตร์

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
				<ul style="list-style-type: none"> - โรงละคร (โรงมหรสพ) มีหลายสังกัด ทั้งของรัฐ เอกชน มูลนิธิ ; - สังกัดกรมศิลปากรมีโรงละครแห่งชาติ มีกทม.สุพรรณ และ นครราชสีมา - ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย - โรงละครศาลาเฉลิมกรุง-มูลนิธิศาลาเฉลิมกรุง กทม. - โรงละครวังหน้า-สบศ. <u>เอกชน:</u> <ul style="list-style-type: none"> - โรงละครอักษรา เมืองไทยรัชดาลัยเทียเตอร์ สยามนิรมิต ภัทรวดีเทียเตอร์ โรงละครมรดกใหม่ โรงละครกรุงเทพ โรงละครกาดสวนแก้ว <ul style="list-style-type: none"> - พิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ และ โรงภาพยนตร์ศาลายา หน่วยงานที่ดูแล คือ หอภาพยนตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)		

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
		2) จำนวนผู้ใช้บริการสถานที่จัด แสดงงานทางศิลปะ วัฒนธรรม <u>จำแนกตามเพศ</u>	กรมศิลปากร / สวธ. / หอภาพยนตร์ แห่งชาติ/อปท./ สถาบันการศึกษา/ เอกชน	ยังไม่มีข้อมูล ควรตกลงหา หน่วยงานประสานรวบรวม การจัดเก็บ ซึ่งควรเป็น หน่วยงานเดียวกับจำนวน สถานที่จัดแสดง		
		3) จำนวนการจัดแสดงนิทรรศการและ ผลงานด้านศิลปวัฒนธรรม ⁴¹	กรมศิลปากร / สวธ. / หอภาพยนตร์ แห่งชาติ/อปท./ สถาบันการศึกษา/ เอกชน	ยังไม่มีข้อมูล ควรตกลงหา หน่วยงานประสานรวบรวม การจัดเก็บ ซึ่งควรเป็น หน่วยงานเดียวกับจำนวน สถานที่จัดแสดง		
	6) แหล่งเรียนรู้ วัฒนธรรมชุมชน/ ท้องถิ่น	1) จำนวนแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรม ชุมชน/ท้องถิ่น ภายใต้โครงการ วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ⁴²	กรมส่งเสริม วัฒนธรรม (สวธ.)		
2.6 ความเสี่ยง ทางวัฒนธรรม	5) มารดาอายุน้อย	1) จำนวนและร้อยละเด็กและ เยาวชนที่มีบุตรก่อนวัยอันควร จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (ประถม/ม.ต้น/ ม.ปลาย/อาชีว/อุดมศึกษา)	สป.พม.(สถิติบังคับ) สถานการณ์เด็ก และเยาวชน :Child Watch ปี 2551- 2552)			หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะอนุกรรมการฯ

⁴¹ ได้แก่ ทศนศิลป์ ดุริยางคศิลป์ นาฏศิลป์ วรรณกรรม ศิลปการแสดง และ ศิลปประยุกต์

⁴² มี 6 องค์ประกอบหลักของโครงการ คือ 1)คลังสมอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) การส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม 3) การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม 4) ลานวัฒนธรรม 5)พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน 6) สารสนเทศและห้องสมุดชุมชน

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
	6) พฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชน	1) ร้อยละเด็กดื่มเหล้า (ครั้งคราวถึงประจำ) จำแนกตามตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีวะ/อุดมศึกษา)	สป.พม.(สถิติบังคับ) สถานการณ์เด็ก และเยาวชน :Child Watch ปี 2551- 2552)			หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะกรรมการฯ
		2) ร้อยละเด็กสูบบุหรี่ (ครั้งคราวถึงประจำ) จำแนกตามตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีวะ/อุดมศึกษา)	สป.พม.(สถิติบังคับ) สถานการณ์เด็ก และเยาวชน :Child Watch ปี 2551- 2552)			หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะกรรมการฯ
		3) จำนวนเด็กขอรับการบำบัดยาเสพติด ต่อประชากรแสนคน	สป.พม. (สถิติบังคับ) สถานการณ์เด็ก และเยาวชน :Child Watch)			หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะกรรมการฯ
		4) ร้อยละเด็กที่เล่นเกมออนไลน์ เกมคอมพิวเตอร์ และเกมอื่นๆ จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (ประถม/ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีวะ/อุดมศึกษา)	สป.พม.(สถิติบังคับ) สถานการณ์เด็ก และเยาวชน :Child Watch ปี 2551- 2552)			หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะกรรมการฯ
		5) เวลาที่ใช้เล่นเกมออนไลน์ เกมคอมพิวเตอร์ และเกมอื่นๆ ต่อวัน (นาที) จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (ประถม/ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีวะ/อุดมศึกษา)	สป.พม.(สถิติบังคับ) สถานการณ์เด็ก และเยาวชน :Child Watch ปี 2551- 2552)			หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะกรรมการฯ

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
		6) ร้อยละเด็กที่ดูเว็บไซต์ (ครั้งคราวถึงประจำ) จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (ประถม/ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีวะ/อุดมศึกษา)	สป.พม.(สถิติบังคับ) สถานการณ์เด็ก และเยาวชน :Child Watch ปี 2551- 2552)			หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะกรรมการฯ
		7) ร้อยละเด็กที่ยอมรับว่าเคยมีเพศสัมพันธ์ จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น(ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีวะ/อุดมฯ)	สป.พม.(สถิติบังคับ) สถานการณ์เด็ก และเยาวชน :Child Watch)			หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะกรรมการฯ
		8) ร้อยละเด็กที่พนันบอล จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น(ประถม/ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีวะ/อุดมฯ)	สป.พม.(สถิติบังคับ) สถานการณ์เด็ก และเยาวชน :Child Watch)			หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะกรรมการฯ
	8) เด็กไทยจิตอาสา	1) ร้อยละเด็กที่เคยเป็นอาสาสมัครบำเพ็ญประโยชน์ จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น(ประถม/ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีวะ/อุดมฯ)	สป.พม.(สถิติบังคับ) สถานการณ์เด็ก และเยาวชน :Child Watch ปี 2551- 2552)			หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะกรรมการฯ
	9) การใช้เวลากับสื่อ	1) จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยเด็กวัยมัธยมฯ ใช้กับการโทรศัพท์ เล่นอินเทอร์เน็ต ดูโทรทัศน์	สป.พม.(สถิติบังคับ) สถานการณ์เด็กและ เยาวชน :Child Watch ปี 2551-2552)			หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะกรรมการฯ

4.2 สถานการณ์และแนวทางการพัฒนาความพร้อมของหน่วยสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

สถานการณ์ของหน่วยสถิติครอบคลุมจุดแข็งและข้อจำกัดด้านการประสานงาน บุคลากร งบประมาณ วิธีการดำเนินงาน นโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ฯลฯ ซึ่งจำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสม อาทิ การพัฒนากลไกประสานงาน บุคลากร และงบประมาณ การจัดให้มีการประเมินคุณภาพสถิติและหน่วยสถิติ การเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยน การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

4.2.1 สถานการณ์ของหน่วยสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

ในภาพรวมการดำเนินงานสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ของหน่วยสถิติต่าง ๆ มีจุดแข็งและข้อจำกัด ดังนี้

(ตัวอย่าง เช่น จุดแข็งและข้อจำกัดด้านการประสานงาน บุคลากร และงบประมาณ คุณภาพและวิธีการดำเนินงาน การขาดหน่วยงานกลางวางระบบ ข้อจำกัดทางนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ฯลฯ)

(ข้อมูลจากอนุกรรมการสถิติสาขา)

4.2.2 แนวทางการพัฒนาความพร้อมของหน่วยสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

การพัฒนาหน่วยสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ควรกำหนดแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

(ตัวอย่างเช่น การพัฒนากลไกประสานงาน บุคลากร และงบประมาณ การจัดให้มีการประเมินคุณภาพสถิติและหน่วยสถิติ การเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยน การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ)

(ข้อมูลจากอนุกรรมการสถิติสาขา)

4.3 แผนปฏิบัติการพัฒนาสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม พ.ศ. 2556 -2558

คณะกรรมการสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ได้กำหนดโครงการ/กิจกรรมที่ควรดำเนินการเพื่อพัฒนาสถิติทางการและหน่วยสถิติในปี พ.ศ. 2556-2558 ดังนี้

4.3.1 แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาการผลิตสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

สถิติทางการ	โครงการ/ กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงาน รับผิดชอบ
		2556	2557	2558	
1)					
2)					
3)					

.....

4.3.2 แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาหน่วยสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

หน่วยงาน (ระดับกรม)	โครงการ/ กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง
		2556	2557	2558	
1)					
2)					
3)					

ภาคผนวก

(รายชื่อคณะอนุกรรมการฯ)